

ΑΠΟΛΥΤΩΣΙΣ

«Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις» (Α' Κο 1,30)

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε'
ΕΤΟΣ ΟΑ'
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2019
Αρ. Φύλ. 886

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

Μηνιαίο Ὅργανο
Ὁμωνύμου Ὁρθοδόξου Ἀδελφότητος
ΚΩΔΙΚΟΣ: 2534
Τεύχ. 886, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2019

Ἰδιοκτησία - Ἔκδοση
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Πέλοπος 7, 546 33 Θεσ/νίκη
Τηλ. - fax: 2310 270630, 274518
www.apolytrosis.gr
e-mail: apolytrosis@otenet.gr

Δ/ντής Συντάξεως:
Γεώργιος Μυτιληναῖος
Ἄλ. Συμεωνίδη 6, 54639 Θεσ/νίκη

**Δημιουργικό, προεκτύπωση,
καλλιτεχνική ἐπιμέλεια:**

«Χριστιανική Ἑλπίς»
Ὁρθόδοξη Ἀδελφότητα,
Φίλυρο Θεσ/νίκης
Τηλ.: 2310 677421

Ἐκτύπωση-Βιβλιοδεσία:
«Μέλισσα», Ἀσπροβάλτα
Τηλ.: 23970 23313

Ἑτήσια συνδρομή:

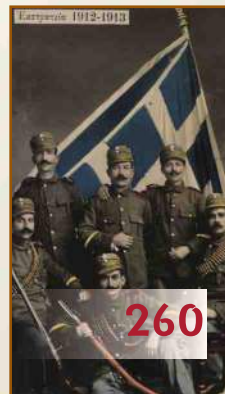
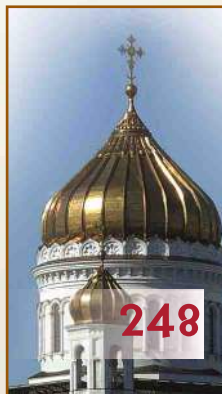
Ἑσωτερικοῦ: 10€ Ἐξωτερικοῦ: 35€
Κύπρου: 25€ ΗΠΑ: 45\$
Καναδᾶ: 50\$ Αὐστραλίας: 55\$

Ἀρ. λογ. ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ:
6074010115324
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»

**Γιά τούς συνδρομητές
τοῦ ἑξωτερικοῦ**
IBAN: GR 94 0171 0740 0060 7401
0115 324

Περιεχόμενα

Μᾶς ἀγαπᾷ ὁ Θεός!.....	243
Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ	244
Ἡ ἀνάσταση τοῦ γιοῦ τῆς Σωμανίτιδος	246
«Ἐξῆλθε νικῶν»	248
Οἱ ἅγιοι Εὐλάμπιος καί Εὐλαμπία.....	250
Μεθοδευμένη ἐφάπλωση λήθης	252
Πρόγραμμα ὁμιλιῶν.....	254
Μέ τό ἀπόκριμα τοῦ θανάτου	255
Τό δίδυμο θαῦμα	256
Ὁ κανονιέρης τοῦ 1940.....	258
Ὅταν ἡ πατρίδα καλεῖ	260
Ἄριστα!.....	262
Ἀληθινός θησαυρός (διήγημα)	264
Ἀρχιμ. π. Νεκτάριος Μαρμαρινός	266
Τό Βουκουρέστι (1913) «πνίγει» τίς Πρέσπες	267
Συζητώντας τά γεγονότα	270

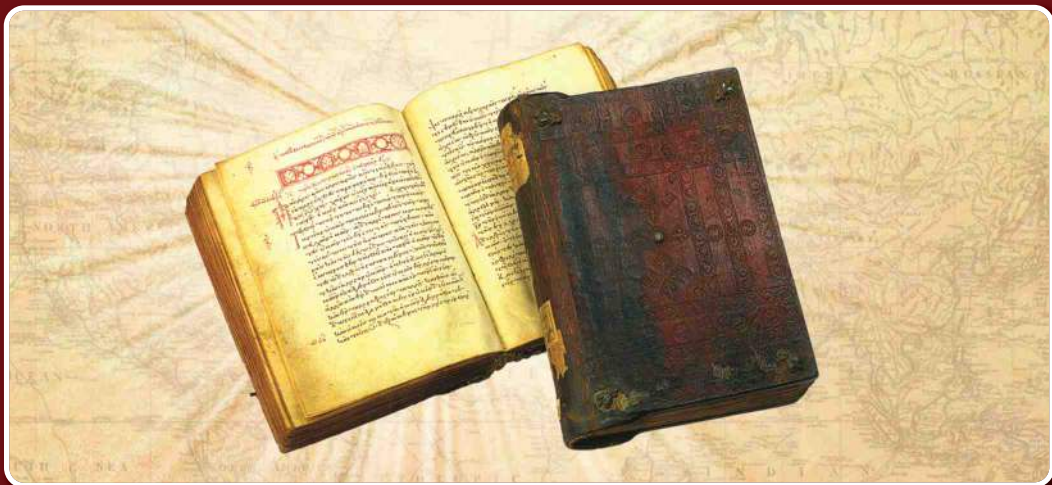

Μᾶς ἀγαπᾷ ὁ Θεός!

Φαίνεται κάπως ἀπρόσιτος ἐπάνω στό προφητικό του βᾶθρο ὁ Ὡσηέ (17 Ὀκτωβρίου), καθώς μᾶς χωρίζουν ἀπό τήν ἐποχή του 28 ὁλόκληροι αἰῶνες. Εἶναι ὡστόσο ἐντυπωσιακά ἐπίκαιρος καί σήμερα. Ὅχι μόνο διότι ὁ λόγος του ἔχει τή σφραγίδα τῆς θεοπνευστίας καί ἰχύει αἰῶνια, ἀλλά καί διότι ἔζησε σέ ἐποχή ἐξαιρετικά κρίσιμη πού πολύ μοιάζει μέ τή δική μας. Ἐδρασε στό βόρειο βασίλειο τοῦ Ἰσραήλ τόν 8ο αἰῶνα, ἐποχή κατά τήν ὁποία συνέβησαν σημαντικές ἀνακατατάξεις στόν παγκόσμιο χάρτη τῆς ἱστορίας. Μέ τόν δυναμικό λόγο ἀλλά καί μέ τόν παράδοξο γάμο του σκιαγραφεῖ καί στιγματίζει τή θρησκευτική καί ἠθική κατάπτωση τῶν Ἰσραηλιτῶν, ἡ ὁποία θά ὀδηγήσει στήν τελική κατάρρευση τῆς πρωτεύουσας Σαμάρειας καί στήν αἰχμαλωσία τοῦ λαοῦ (722 π.Χ.).

Παρά τήν ἀχαριστία καί προδοσία τοῦ λαοῦ ὁ Θεός μένει πιστός στήν ἀγάπη του, διότι, ὅπως θά γράφει μετὰ ἀπό ὀκτώ αἰῶνες ὁ ἀπόστολος Παῦλος, «εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνος πιστός μένει· ἀρνήσασθαι ἑαυτὸν οὐ δύναται» (Β΄ Τι 2,13). Δέν μπορεῖ νά ἀρνηθεῖ τόν ἑαυτό του. Μέ ἡλιοφάνεια ἢ καταχνιά ὁ ἥλιος δέν σβήνει, δέν χάνει τίς ιδιότητές του. Ἔτσι καί ὁ Θεός δέν ἀρνεῖται, δέν ἀποβάλλει τίς θεϊκές του ιδιότητες. Εἶναι μονίμως πανάγαθος, γεμάτος ἔλεος καί στοργή γιά τόν κάθε ἄνθρωπο καί μάλιστα γιά τόν ἁμαρτωλό.

Ἐμεῖς διαλέγουμε φίλους ἔξυπνους, ἱκανούς, ἐπιτυχημένους κτλ. Ἀντίθετα ὁ Θεός «τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο» καί «τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου» (Α΄ Κο 1,27), τοὺς πρὸ ἀσήμαντους καί ἀδύναμους διάλεξε νά τοὺς κάνει φίλους καί συνεργούς του, διότι αὐτοὶ καταλαβαίνουν ὅτι τόν χρειάζονται, συναισθάνονται τήν ἀνάγκη τῆς σωτηρίας γιά τήν ὁποία αὐτός σταυρώθηκε. Ἄν οἱ γονεῖς δέν ἀρνοῦνται τό παιδί πού γέννησαν, κι ὅταν αὐτό εἶναι ἀπείθαρχο ἢ καί παραβατικό, πολύ περισσότερο δέν παύει ὁ Κύριος νά μᾶς ἀγαπᾷ, ὅσο κι ἂν ἔχουμε πέσει. Παραμένει ὁ λυτρωτής καί σωτήρας μας. Μᾶς περιμένει πάντα ἀνοιχτή ἡ ἀγκαλιά του, ἡ Ἐκκλησία. Ἀρκεῖ ἐμεῖς νά μὴν τόν ἀρνηθοῦμε, νά μὴν κλείσουμε τίς διόδους ἐπικοινωνίας μαζί του. Δέν μᾶς ξεχνᾷ ὁ Θεός, ὅπως -κακῶς- λέμε. Ἐμεῖς τόν παραμερίζουμε. «Ὁ δρόμος τοῦ Κυρίου εἶναι εὐθύς· οἱ ἐντολές του σαφεῖς καί ὀδηγοῦν στή σωτηρία», διασαλπίζει ὁ Ὡσηέ (14,10). Κι εἶναι ὁ καθέννας ἐλεύθερος νά ἀκολουθήσει ἢ ὄχι.

Ὁ λόγος τοῦ θεοῦ

Ὁ Ὀκτώβριος σημαίνει γιά τήν Ἐκκλησία τήν ἐπίσημη ἑναρξη τῆς νέας κατηχητικῆς περιόδου. Ἡ παραβολή τοῦ σπορέως, πού διαβάζεται πάντα μία ἀπό τίς Κυριακές τοῦ μήνα αὐτοῦ, ἐπισημαίνει στήν συνείδηση τῶν Χριστιανῶν τό μεγάλο τους χρέος: νά σπείρουν σ' ὅλες τίς καρδιές, μέ κάθε πρόσφορο τρόπο, τόν λόγο τοῦ Θεοῦ.

Τό θέμα αὐτό εἶναι ζωτικῆς σημασίας γιά τήν σωτηρία τοῦ κόσμου. Ὁ κόσμος πεινᾷ. Κι ἐνῶ προσπαθεῖ νά χορτάσει μέ ψωμί, βλέπει ἔντρομος ὅτι ἡ πείνα του ἱκανοποιεῖται μόνο προσωρινά· σέ κάθε στροφή τῆς πορείας του παραμονεύει ὁ θάνατος. Ζεῖ στό σκοτάδι καί ψάχνει γιά φῶς, ἀλλά ὅπου κι ἄν στραφεῖ, τά φῶτα γύρω του ἔχουν ἡμερομηνία λήξης καί φωτίζουν μόνον ἐξωτερικά. Τήν ψυχή δέν τήν ἀγγίζουν. Τέλος, εἶναι ἄρρωστος καί γεμᾶτος καρκινώματα, ἀλλά τά νυστέρια τῶν κλινικῶν ἔχουν περιορισμένες δυνατότητες. Δέν μποροῦν νά τόν ἐλευθερώσουν ἀπό τήν πηγή τῆς φθορᾶς πού εἶναι ἡ ἁμαρτία.

Τό μόνο ἀξιόπιστο ἀντίδοτο σ' αὐτή τήν ζοφερή κατάσταση εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἡ Βίβλος. Ἡ Βίβλος εἶναι τό ψωμί πού κατεβαίνει ἀπό τόν οὐρανό καί προσφέρει στόν ἄνθρωπο ὅχι προσωρινό χορτασμό ἀλλά ζωή αἰώνια (Ἰω 6,33). Εἶναι τό λυχνάρι πού φωτίζει τά πόδια μας καί τούς δρόμους μας γιά νά βαδίζουμε μέ ἀσφάλεια πρὸς τήν βασιλεία τοῦ Θεοῦ (Ψα 118,105). Καί ὅσον ἀφορᾷ στήν ἄρρώστια μας, εἶναι τό νυστέρι ἐκεῖνο πού μᾶς ἀπελευθερώνει ἀπό κάθε ἁμαρτωλό διαλογισμό καί πρόθεση τῆς καρδιάς, τά ὁποῖα εἶναι ἱκανά νά μᾶς ὁδηγήσουν στόν ὄλεθρο (βλ. Ἐβ 4,12).

Ἡ Βίβλος, ἡ Ἀγία Γραφή, δέν ἀποτελεῖ ἀνθρώπινο κατασκευάσμα ἢ ἐπινόημα, ἀλλά εἶναι ἡ ἴδια ἡ πνοή τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Δημοσιεύθηκε πρόσφατα στό διαδίκτυο βιντεοσκοπημένη δήλωση τοῦ σεβ. μητροπολίτη Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμου, σύμφωνα μέ τήν ὁποία, ἄν κληθεῖ ὁ ἴδιος νά μιλήσει κάπου γιά κάποιο θέμα, «Ἐγώ», τονίζει ὁ σεβασμιώτατος, «θά πῶ αὐτό πού λέει ἡ Ἐκκλησία, δηλ. τό πλήρωμα τῶν πιστῶν. Θά ἀφουγκρασθῶ τούς Χριστιανούς τί λένε, ποιοὺ θεωροῦν σωστό. Ἀκόμη καί ἄν αὐτό πού οἱ Χριστιανοί μας θεωροῦν σωστό, ἀκόμη καί ἄν εἶναι ἀντίθετο μέ τό Εὐαγγέλιο, ἐγώ θά ὑπερασπισθῶ αὐτό πού λένε οἱ Χριστιανοί μας, γιατί οἱ Χριστιανοί μας ἔφτιαξαν τό

Εὐαγγέλιο, δὲν ἔφτιαξε τὸ Εὐαγγέλιο τὴν Ἐκκλησίαν». Πρόκειται γιὰ μιά θέση πού δυστυχῶς ἀσπάζονται κι ἄλλοι θεολόγοι καὶ κληρικοί, καὶ ἡ ὁποία ἀνατρέπει τὸ ἴδιο τὸ οἰκοδόμημα τῆς λύτρωσής μας. Διότι ἂν τὸ Εὐαγγέλιο εἶναι κατασκευάσμα ἀνθρώπων, τότε ἡ σωτηρία μας εἶναι ἓνα παραμῦθι. Ἡ σωτηρία μας στηρίζεται στὴν πίστη ὅτι ἡ Ἁγία Γραφή εἶναι θεόπνευστη. Στηρίζεται στὴν διαβεβαίωση τοῦ ἀποστόλου Παύλου ὅτι «τὸ εὐαγγέλιο πού σᾶς κήρυξα ἐγὼ δὲν προέρχεται ἀπὸ ἄνθρωπο... ἀλλὰ μοῦ τὸ ἀποκάλυψε ὁ Ἰησοῦς Χριστός» (Γα 1,11-12). Στηρίζεται στὸν λόγο τοῦ ἀποστόλου Πέτρου ὅτι «καμιά προφητεία δὲν προῆλθε ποτέ ἀπὸ ἀνθρώπινο θέλημα, ἀλλὰ ἐμπνευσμένοι ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ἀξιώθηκαν νὰ μιλήσουν ἅγιοι τοῦ Θεοῦ ἄνθρωποι» (Β΄ Πέ 1,21). Στηρίζεται ἀκόμη στό κάλεσμα τῆς Ἀποκαλύψεως πού μᾶς προειδοποιεῖ νὰ ἀφουγκραστοῦμε «τί λέει τὸ Πνεῦμα στίς ἐκκλησίες» (Ἀπ 2,7). Εἶπαν ψέματα ὅλοι αὐτοί; Μᾶς ἐξαπάτησαν; Δὲν μιλάει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο μέσα ἀπὸ τῆς σελίδες τῆς Βίβλου ἀλλὰ κάποιοι ἄνθρωποι; Τότε ὅχι μόνο δὲν σωθήκαμε, ἀλλὰ εἴμαστε οἱ ἐλεεινότεροι τῶν ἀνθρώπων! Ἀσφαλῶς ὅμως δὲν ἰσχύει κάτι τέτοιο.

Ὅτι θεμέλιο τῆς σωτηρίας μας εἶναι ἡ Ἁγία Γραφή διδάσκει καὶ ἡ θεόπνευστη Ἱερὰ Παράδοση, ὁ δεύτερος πνεύμονας μέ τὸν ὁποῖο ἀνασαίνει καὶ ζεῖ ἡ Ἐκκλησία. Ἡ Ἱερὰ Παράδοση ἀναγνωρίζει ὅτι δὲν ὑπάρχει ἄλλη θεία ἀποκάλυψη ἰκανὴ νὰ μᾶς σώσει ἐκτός ἀπ' αὐτὴ πού μαρτυρεῖ ἡ Ἁγία Γραφή. Οἱ Οἰκουμενικὲς Σύνοδοι, δηλαδή οἱ ἐκφραστές τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως, δὲν προσθέτουν στὴν ἀποκάλυψη τῆς Βίβλου, ἀλλὰ μόνο τὴν ἐρμηνεύουν. Εἶναι χαρακτηριστικὸ ὅτι ὁ Μέγας Ἀθανάσιος, συντάσσοντας τὴν 39^η Ἑορταστικὴ Ἐπιστολὴ του, στὴν ὁποία ἐκθέτει τὴν πίστη τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, μετὰ τὴν ὀνομαστὴ παράθεση τῶν βιβλίων τῆς Ἁγίας Γραφῆς λέει τὰ ἑξῆς: «Αὐτά (τὰ βιβλία τῆς Ἁγίας Γραφῆς) εἶναι ἡ πηγὴ τῆς σωτηρίας μας, ὥστε ὅποιος διψάει, νὰ ἱκανοποιεῖ τὴν δίψα του μέ τὰ λόγια τους. Μόνον αὐτά διδάσκουν καὶ εὐαγγελίζονται τὴν εὐσέβεια. Κανεὶς νὰ μὴν προσθέσει ἢ νὰ ἀφαιρέσει κάτι ἀπ' αὐτά (Δε 4,2). Γι' αὐτά ὁ Κύριος τοὺς μὲν Σαδδουκαίους ἤλεγχε λέγοντας “Βρίσκεστε σὲ πλάνη ἐπειδὴ δὲν γνωρίζετε τίς Γραφές” (Μθ 22,29), τοὺς δὲ Ἰουδαίους συμβούλευε “Νὰ ἐρευνᾶτε τίς Γραφές διότι αὐτὲς εἶναι πού μαρτυροῦν γιὰ μένα” (Ἰω 5,39)».

Δυστυχῶς ἀναγκαζόμαστε νὰ ὑπενθυμίσουμε τὰ αὐτονόητα. Καὶ θὰ συνεχίσουμε νὰ τὸ κάνουμε αὐτὸ μέ τίς μικρὲς μας δυνάμεις, ὅσο βλέπουμε νὰ ἐπιχειρεῖται νόθευση τοῦ ὀρθοδόξου φρονήματος μέ στοιχεῖα ξένα καὶ ἀλλότρια. Διότι δὲν κινδυνεύει ἀπὸ τὴν ὑποτίμηση τῆς Βίβλου μιά πτυχή τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς, ἀλλὰ ἡ ἴδια ἡ ὑπόσταση τῆς Ἐκκλησίας.

Αὐτός πού μελετᾷ μέ ζῆλο καὶ φρόνημα ὑπακοῆς τὴν Βίβλο μοιάζει, λέει ὁ θεόπνευστος ψαλμωδός, μέ τὸ δέντρο πού φυτρώνει στίς ἐκβολές τῶν ποταμῶν καὶ ποτίζεται πλούσια καὶ καρποφορεῖ (Ψα 1,2-3). Διότι τί ἄλλο μπορεῖ νὰ θρέψει τὴν πίστη στὸν Θεό ὅπως καὶ ὅσο ἡ Ἁγία Γραφή; Ἄς μὴν ψάχνουμε γιὰ θαύματα καὶ ὁράματα γιὰ νὰ πιστέψουμε. Τό μεγαλύτερο θαῦμα στὸν κόσμο μας εἶναι ἡ Βίβλος, ὁ αἰώνιος λόγος τοῦ Θεοῦ. Ἄν δὲν στηρίζουμε τὴν πίστη μας στὸν ἄσειστο βράχο της, τότε ἄς μὴν ἔχουμε αὐταπάτες: οὔτε κι ἂν δοῦμε νὰ ἀνασταίνεται κάποιος ἀπὸ τοὺς νεκρούς θὰ πιστέψουμε (βλ. Λκ 16,31).

Εὐάγγελος Ἀλ. Δάκας

Προσεγγίσεις στην Παλαιά Διαθήκη

Ἡ ἀνάσταση τοῦ γιοῦ τῆς Σωμανίτιδος

Τό Δ' Βασιλειῶν περιγράφει τίς τελευταῖες μέρες τοῦ προφήτη Ἡλία καί τή δράση τοῦ μαθητῆ του, τοῦ προφήτη Ἐλισαίου, ἡ ὁποία συνδέεται μέ πολλά σημεῖα. Ἐνα ἀπό τά πύο συγλονιστικά εἶναι ἡ ἀνάσταση τοῦ γιοῦ μιᾶς Σωμανίτιδος.

Κατεβαίνοντας ἀπό τό Καρμήλιο ὄρος, στό ὁποῖο συχνά ἔμενε ὁ προφήτης Ἐλισαῖος, φιλοξενοῦνταν συνήθως σ' ἓνα σπίτι στήν πόλη Σωμάν. Πολύ φιλόφρονα οἱ νοικοκυραῖοι εἶχαν διαμορφώσει γιά τή διαμονή του ἓνα ξεχωριστό δωμάτιο στόν ἐπάνω ὄροφο τοῦ σπιτιοῦ. Τοῦ πρόσφεραν κάθε φορά πλούσια τή φιλοξενία τους, δίχως νά περιμένουν καμία ἀμοιβή. Στήν ἀνιδιοτελεῖ ἀγάπη τους -αὐθόρμητη ἔκφραση τῆς εὐγενικῆς τους καρδιάς-, ὁ Ἐλισαῖος θέλησε νά ἀνταποδώσει κάποια εὐεργεσία. Προσευχήθηκε, λοιπόν, στόν Θεό παρακαλώντας νά χαρίσει στό ἄτεκνο ζευγάρι τή χαρά ἑνὸς παιδιοῦ. Πραγματικά, τήν ἐπόμενη κιόλας χρονιά ἡ Σωμανίτιδα γέννησε γιό.

Τό παιδί εἶχε ἤδη μεγαλώσει ὅταν, κάποιο καλοκαιρινό πρωινό πού πῆγε νά συναντήσει τόν πατέρα του στό χωράφι, ἔνωσε ἓναν δυνατό πόνο στό κεφάλι. Ὁ πατέρας του ἔδωσε ἐντολή νά τό ἐπιστρέψουν στό σπίτι καί νά τό παραδώσουν στή μητέρα

του, δίχως ὅμως νά ἀντιληφθεῖ τήν κρισιμότητα τῆς κατάστασής του. Στήν ἀγκαλιά τῆς μάνας του τό παιδί ξεψύχησε.

Ὁ πόνος τῆς Σωμανίτιδος ἦταν ἀπερίγραπτος. Ὡστόσο, δέν ἄρχισε νά φωνάζει καί νά ὀδύρεται· οὔτε κἂν ἀνακοίνωσε σέ κανέναν τό γεγονός. Ἐσπευσε νά συναντήσει τόν ἄνθρωπο τοῦ Θεοῦ, ἀφοῦ πρῶτα ξάπλωσε πάνω στό δικό του κρεβάτι τό νεκρό παιδί.

Μόλις βρέθηκε μπροστά στόν Ἐλισαῖο, ἔπεσε στά πόδια του ἐκφράζοντας τή βαθεῖα ὀδύνη τῆς ψυχῆς της. Ἡ συνήθεια αὐτή ὑπῆρχε στά μέρη τῆς Ἀνατολῆς καί ὡς ἔκφραση πίστεως καί ἀγάπης. Παρόμοια βλέπουμε νά πέφτουν στά πόδια τοῦ Χριστοῦ ὁ ἀρχισυνάγωγος Ἰάειρος κι ἄλλοι πού πλησίασαν γιά νά ζητήσουν θεραπεία, ἡ ἁμαρτωλή γυναίκα, ἡ ἀδελφή τοῦ Λαζάρου Μαρία, οἱ μυροφόρες.

Ἡ Σωμανίτιδα ὑπενθυμίζει στόν Ἐλισαῖο ὅτι δέν ζήτησε αὐτή γιό ἀπό τόν Κύριο, ἀλλά, ὅταν ὁ ἴδιος ὁ προφήτης τῆς τό ἀνήγγειλε, τόν παρακάλεσε νά μήν τήν ξεγελάσει καί νά μή διαψεύσει τήν ὑπόσχεσή του συντρίβοντας τίς ἐλπίδες της.

Βλέποντας τήν πονεμένη μάνα ὁ Ἐλισαῖος, δέν μπορούσε νά μείνει ἀσυγκίνητος.

Στέλνει ἀμέσως στό σπίτι της τόν μαθητή του Γιεζί δίνοντάς του τό ραβδί του γιά νά τό τοποθετήσει στό πρόσωπο τοῦ νεκροῦ παιδιοῦ.

Ἀλλά ἡ Σωμανίτιδα δέν ἱκανοποιεῖται μέ τήν ἀποστολή τοῦ Γιεζί. Ζητᾷ νά ἔλθει ὅπως-δήποτε μαζί της ὁ ἴδιος ὁ προφήτης. Μέ τή δική του προσευχή εἶχε ἀποκτήσει τό παιδί καί στήν προσευχή του στήριζε τήν ἐλπίδα της νά τό ξαναπάρει πίσω. Ἡ πίστη καί ἡ ἀποφασιστικότητα της κάμπτουν τόν Ἑλισαῖο καί τόν ἀναγκάζουν νά τήν ἀκολουθήσει.

Προέτρεξε, ὥστόσο, ὁ Γιεζί κι ἔβαλε τό ραβδί πάνω στό πρόσωπο τοῦ παιδιοῦ. Αὐτό ὅμως δέν ἔδειξε κανένα σημάδι ζωῆς. Ὁ Θεός ἤθελε νά γίνει τό σημεῖο μέ τήν παρουσία καί τή θερμή προσευχή τοῦ ἰδίου τοῦ προφήτη, ὅπως τό ζήτησε ἡ Σωμανίτιδα.

Ὅταν ὁ Ἑλισαῖος ἔφτασε στό σπίτι της, ἀνέβηκε στό δωμάτιο ὅπου φιλοξενούνταν. Ἐκεῖ, πάνω στό δικό του τό κρεβάτι, εἶδε ξαπλωμένο τό νεκρό παιδί. Ἐκλείσε τήν πόρτα τοῦ δωματίου καί ἄρχισε νά προσεύχεται, ὅπως ἄλλοτε ὁ Ἠλίας ὅταν ἀνέστησε τόν γιό τῆς χήρας στά Σαρεπτά τῆς Σιδωνίας (βλ. Γ' Βα 17,19-24).

Σάν τέλειωσε τήν προσευχή του ὁ Ἑλισαῖος, ξάπλωσε πάνω στό νεκρό παιδί ἀκουμπώντας τό στόμα του πάνω στό στόμα τοῦ μικροῦ καί τά μάτια του πάνω στά μάτια ἐκείνου, καί τά χέρια του πάνω σ' ἐκείνου τά χέρια. Προσπάθησε νά τοῦ μεταγγίσει καί νά τοῦ ἐμφυσήσει ζωή καί δύναμη. Ἔτσι ζεστάθηκε τό σῶμα τοῦ παιδιοῦ. Τήν ἴδια προσπάθεια ἔκανε ἐπτά φορές. Μετά τήν ἑβδομη φορά τό παιδί ἄνοιξε τά μάτια του.

Δ' Βα 4,33-35

Κείμενο

33. καί εἰσῆλθεν Ἑλισαῖ ἐῖς τὸν οἶκον καὶ ἀπέκλεισε τὴν θύραν κατὰ τῶν δύο ἑαυτῶν καὶ προσηύξατο πρὸς Κύριον·

34. καὶ ἀνέβη καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τὸ παιδάριον καὶ ἔθηκε τὸ στόμα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ διέκαμψεν ἐπ' αὐτόν, καὶ διεθερμάνθη ἡ σὰρξ τοῦ παιδαρίου.

35. καὶ ἐπέστρεψε καὶ ἐπορεύθη ἐν τῇ οἰκίᾳ ἔνθεν καὶ ἔνθεν καὶ ἀνέβη καὶ συνέκαμψεν ἐπὶ τὸ παιδάριον ἕως ἐπτάκις, καὶ ἤνοιξε τὸ παιδάριον τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.

Μετάφραση

33. Τότε μπῆκε στό δωμάτιο ὁ Ἑλισαῖος, ἔκλεισε τήν πόρτα κι ἔμεινε μόνος μέ τό νεκρό παιδί, καί προσευχήθηκε στόν Κύριο.

34. Στή συνέχεια, ἀνέβηκε καί ξάπλωσε πάνω στό παιδί· ἀκούμπησε τό στόμα του πάνω στό στόμα ἐκείνου, τά μάτια του πάνω στά μάτια ἐκείνου, καί τά χέρια του πάνω σ' ἐκείνου τά χέρια. Καί ἔγειρε πάνω του, καί τό σῶμα τοῦ παιδιοῦ ζεστάθηκε.

35. Ἀποσύρθηκε, ἔπειτα, περπάτησε πέρα-δῶθε μέσα στό σπίτι, καί ἀνέβηκε καί πάλι καί ἔγειρε πάνω στό παιδί ἐπτά φορές. Τότε τό παιδί ἄνοιξε τά μάτια του.

Κατά τόν Βασίλειο Σελευκείας, ὁ προφήτης Ἑλισαῖος μέ τό θαῦμα αὐτό θεωρεῖται τύπος τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος ἔδωσε ζωή στό νεκρό σῶμα τῆς ἀνθρωπότητος. Ἦταν νεκρό, διότι εἶχε ξεκο-

πεῖ ἀπό τόν Θεό, τήν πηγὴ τῆς ζωῆς. Μέ τήν ἐνανθρώπησή του ὁ Κύριος πῆρε ὅλα τά μέλη τοῦ σώματός μας, τά ζωοποίησε καί τά ἀγίασε.

Στέργιος Ν. Σάκκος

«ΕΞῆλθε νικῶν»

Ὁ ἄνθρωπος αὐτός γεννήθηκε στὰ 1877 στὴν τσαρική Ρωσία, τὴ δεκαετία ἀκριβῶς πού ὁ Μάρξ, ὁ ὁποῖος πέθανε στὰ 1883, ἔβλεπε πῶς αὐτός ἦταν ἴσως ὁ πῖο κατάλληλος τόπος γιὰ μία ἀριστερή ἐπικράτηση, μία Βασιλεία ἐγκόσμια, ὅπως τὴν ἐπαγγελλόταν ὁ Γερμανοεβραῖος «τελευταῖος προφήτης».

Στὰ 1902-1903 ὁ ἄνθρωπος αὐτός συμμετέχει γιὰ πρώτη φορά σέ μία φοιτητικὴ διαδήλωση. Δέν θά τό ξανακάνει. Δέν μπορεῖ νὰ εἶναι μέ τό μέρος τῆς βίας.

Στὰ 1917 ξεσπάει ἡ Ὀκτωβριανή Ἐπανάσταση μέ δέκα περίπου ἑκατομμύρια Ρώσους νά χάνουν τὴ ζωὴ τους τὰ τρία πρῶτα χρόνια ἐξουσίας τοῦ Λένιν, ὁ ὁποῖος εἶχε δύο πρόσωπα: «τοῦ εὐαίσθητου διανοούμενου καὶ τοῦ σκληροῦ καὶ ἀδίστακτου ἐπαναστάτη».

Ὁ ἄνθρωπος αὐτός στό μεταξύ χειροτονεῖται ἱερέας τό 1921. «Ἴδου ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων».

Στὰ 1922 ξεκινοῦν τὰ σοβαρὰ ἐγκεφαλικά τοῦ Λένιν.

Στὰ 1923 ἡ πρώτη σύλληψη τοῦ ἱερέα καὶ θά ἀκολουθήσουν συλλήψεις, ἀνακρίσεις καὶ ἐξορίες γιὰ πάνω ἀπὸ δέκα χρόνια.

Γύρω ἀπ' τόν ἐτοιμοθάνατο Λένιν, ἀνελέητος πόλεμος διαδόχων. Στὰ 1924 ὁ Λένιν πεθαίνει καὶ ἐπικρατεῖ ἐξοντώνοντας τοὺς πάντες ὁ Ἰωσήφ Στάλιν, ὁ ὁποῖος

ἐπίσης εἶχε δύο πρόσωπα: «τοῦ μαρξιστῆ διανοούμενου δυτικοῦ τύπου καὶ ἑνὸς ἀσιάτη τυράννου».

Ἐποχὴ Στάλιν, «μία σκληρὴ καὶ ἀνάξια ἐποχὴ».

1924-1925.

- Ποῦ μέ ἐξορίζουν αὐτὴ τὴ φορά; ρωτάει ὁ ἱερέας.

- Στὴν Ἀρκτική, ἀπάντησε ὁ ἐπίτροπος. Πέρα ἀπ' τόν πολικὸ κύκλο, στὴν κατεψυγμένη ζώνη, ὅπου κατὰ τό χειμερινὸ ἡλιοστάσιο ὁ ἥλιος δέν ἀνατέλλει.

Στὰ 1925 πεθαίνει ὁ ἅγιος πατριάρχης Τύχων ψιθυρίζοντας τὰ προφητικά λόγια: «Ἡ νύχτα θά εἶναι πολὺ μεγάλη καὶ πολὺ σκοτεινὴ».

Στὰ 1929 ὁ νέος νόμος «περί θρησκευτικῶν καθηκόντων» διαλύει κυριολεκτικὰ τὴ ρωσικὴ Ἐκκλησία.

Στὰ 1930 ξεκινάει ἡ ἐποχὴ τοῦ Μεγάλου Τρόμου.

Στὰ 1936-1938 ἡ ἐποχὴ τῶν Δικῶν, τῶν ἐκκαθαρίσεων, τῶν ψυχιατρείων, τῶν στρατοπέδων καὶ τῶν ὁμαδικῶν τάφων κάτω ἀπ' τοὺς πάγους. Κι οἱ δικοὶ τους πίσω περιπλανώμενοι «ὑπὸ τό καθεστῶς τῆς ἀνυπαρκτῆς προσωπικότητος πού ἔγινε δευτέρη φύση τους».

Οἱ Δίκες μπορεῖ νά κρατοῦσαν δέκα μόνο λεπτά, καὶ μετὰ ἐκτέλεση. Ἐπὶ Στάλιν «ἡ λεγόμενη Νυκτερινὴ Ζωὴ ἦταν ἐντονώ-

τερη από εκείνη της 'Ημέρας». Μέσα στή νύχτα χτυπούσαν πόρτες. Μία μόνο φράση, «αυτός δέν εἶναι δικός μας», ἦταν ικανή νά ἀφανίσει ἕναν ἄνθρωπο, ἀφοῦ ἴσχυε τό ἀκόμα πιό παρανοϊκό «ἄν βρεθεῖ ὁ ἄνθρωπος, θά βρεθεῖ καί ἡ ὑπόθεση» γιά νά τόν ἐξοντώσουμε.

Στά 1938, τήν ἐποχή τῶν Δικῶν, ὁ ἄνθρωπος αὐτός συλλαμβάνεται γιά τέταρτη φορά καί ὑποβάλλεται ἐπὶ δεκατρία μερόνυχτα στήν ἀλυσιδωτή ἀνάκριση, μία ἐφιαλτική διαδικασία, κατά τήν ὁποία «ὅπου κι ἄν ἔστρεφε τό βλέμμα κανεῖς τό μόνο πού ἔβλεπε ἦταν ἡ ἔρρημος καί τό σκοτάδι τῆς νύχτας».

Σεπτέμβριος 1943. Κρεμλίνο νύχτα. Ὁ πρῶν ἱεροσπουδαστής Στάλιν σέ νυχτερινή σύνοδο ἀποφασίζει νά χαρίσει στήν Ἐκκλησία ἐλευθερίες καί προνόμια γιά τή συνεισφορά της στόν πατριωτικό πόλεμο τοῦ '41. Ὁ Στάλιν, πού ὅταν τό 1935 πανίσχυρος ἐπισκέφθηκε στή γενέτειρά του, στό Γκόρι τῆς Γεωργίας, τήν ἐτοιμοθάνατη μητέρα του, στήν ἐρώτησή της «Ἰωσήφ, τί εἶσαι τώρα;», αὐτός τῆς ἀπάντησε: «Τόν τσάρο τόν θυμᾶσαι; Ὁ, κάτι σάν τσάρος», κι ἐκείνη τοῦ εἶπε «καλύτερα νά γινόσουν ἱερωμένος».

Μέ ἀπόφασή του ἐκείνη τή νύχτα ἡ Ἐκκλησία ξαναπῆρε Μοναστήρια, τυπογραφεῖα, Ἀκαδημίες, ξανάνοιξε ναούς, ξέθαψε εἰκόνες, ξανάκανε πλῆθος τελετές καί μυστήρια, πῆρε μιά ἀνάσα προσωρινά.

Τό 1946 ὁ ἄνθρωπος αὐτός βραβεύεται γιά τό τεράστιο ἐπιστημονικό του ἔργο μέ τό μεγαλύτερο κρατικό βραβεῖο, τό βραβεῖο Στάλιν.

Τό 1946 ἐκλέγεται ἀρχιεπίσκοπος.

Τό 1953 πεθαίνει ὁ Στάλιν.

Τό 1959 ξεσπάει νέος φοβερός διωγμός. Ὁ διάδοχος τοῦ Στάλιν Νικήτα Χρουστώφ, παρά τήν ἀποσταλινοποίηση, κράτησε πολύ σκληρή στάση γιά τήν Ἐκκλησία. Μέσα σέ τρία χρόνια ξαναέκλεισαν ἢ ἀνατινάχτηκαν δέκα χιλιάδες ναοί.

Τό 1960 τό ἀντιθρησκευτικό μίσος ἐφθασε στά ὕψη.

Τό 1961 ὁ ἄνθρωπος αὐτός παραδίδει τό πνεῦμα του.

Τό 1985 ἀρχίζει σταδιακά νά καταρρέει διεθνῶς ὁ ὑπαρκτός σοσιαλισμός.

Ἡ Ὀκτωβριανή Ἐπανάσταση, «πού ἀπό τήν ἀποψη τουλάχιστον τῶν δυνατοτήτων καί τῆς ἐλπίδας πού ἐξέπεμψε, γιά μία σύντομη στιγμή ὑπῆρξε τό σημαντικότερο γεγονός τοῦ 20οῦ αἰώνα», πού ἦταν «ἡ τέταρτη μονοθεϊστική θρησκεία», μέ ἕναν νέο τύπο ἀνθρώπου πού ἐπέβαλε, τόν «homo sovieticus», πού ἔκανε τοὺς ἀνθρώπους νά αἰσθάνονται «ὅτι ξαναγράφεται ἡ ἱστορία», ἦταν τελικά «ἡ ἐπανάσταση πού

δέν ἄλλαξε τόν κόσμο».

Τόν Νοέμβριο τοῦ 1995 ὁ ἄνθρωπος αὐτός ἀνακηρύσσεται ἅγιος.

... Ἐάν σ' ἐκείνη τήν πρώτη φοιτητική διαδήλωση ἐκεῖνος ὁ νεαρός ἄνδρας δέν διαχώριζε τά βήματά του μέσα στήν περιρρέουσα ἀτμόσφαιρα, νιώθοντας βαθιά μέσα του ποιά εἶναι ἡ πραγματική Βασιλεία, θά εἶχαμε ἴσως ἕναν ἀκόμη ἀμφιλεγόμενο ἐπαναστάτη τοῦ λαοῦ. Ἀντί γι' αὐτό, ἡ ἀνθρωπότητα κέρδισε ἕναν μεγάλο ἅγιο.

Ὁ ἄνθρωπος αὐτός, πού ἡ ζωή του ὅλη κατά ἕναν παράδοξο τρόπο κύλησε παράλληλα πρός ὅλα τά κομβικά πρόσωπα καί ὁρόσημα τοῦ μαρξιστικοῦ κινήματος, πού περιδινήθηκε ἀλύπητα σέ μιά φοβερή ἱστορική δίνη, εἶναι ὁ λαοφίλητος ἅγιος Λουκάς Βόινο-Γιασενέτσκι, ὁ ἱατρός, ὁ θαυματουργός, ἀρχιεπίσκοπος Συμφερουπόλεως καί Κριμαίας.

Μία ἀκόμα αὐτοκρατορία εἶχε πέσει μέ πάταγο. Ἡ Ἐκκλησία, ἰκεσίαις τῶν ἁγίων της, συνεχίζει. Γιά ἕναν ἀκόμη Ὁκτώβριο «ἰδοῦ ἐξηλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείραι τὸν σπόρον αὐτοῦ». Ἡ ἐπανάσταση πού ἄλλαξε τόν κόσμο.

Ζ.Γ.

Οἱ ἅγιοι στή ζωή μας

Οἱ ἅγιοι Εὐλάμπιος καί Εὐλαμπία

Ἀκτίνες ἀπό τή λάμψη τοῦ οὐρανοῦ οἱ ἅγιοι διαχέουν στήν καθημερινότητά μας τοῦ παραδείσου τό φῶς. Τήν 1^η τοῦ μηνός Ὁκτωβρίου τή λαμπρύνει ἡ «μνήμη τῶν μαρτύρων Εὐλαμπίου καί Εὐλαμπίας τῶν ἀταδέλφων».

Καταγόμενοι ἀπό τή Νικομήδεια ἔζησαν στά τέλη τοῦ 3ου μ.Χ. αἰώνα ἐπὶ αὐτοκράτορα Μαξιμιανοῦ. Τά χρόνια σκληρά καί δύσκολα. Μέρα τή μέρα γεμίζουν τά μαρτυρολόγια τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Χριστός ὑβριζόμενος, οἱ χριστιανοί διωκόμενοι...

Ὁ νεαρός Εὐλάμπιος ἐγκαταλείπει τήν πόλη καί μαζί μέ ἄλλους χριστιανούς καταφεύγει σέ ἕναν ἔρημο τόπο «θεαρέστως πολιτευόμενος». Σέ λίγο καιρό

ή ανάγκη προμήθειας τροφίμων τόν φέρνει στην πόλη, όπου δεσπόζει αναρτημένο τό αυτοκρατορικό διάταγμα έναντιόν τῶν χριστιανῶν. Ὁ Εὐλάμπιος τό διαβάζει καί τό περιγεῶ, προδίδοντας ἔμμεσα τήν ταυτότητά του. Ἐφτασε καί γι' αὐτόν ἡ ὥρα τῆς ὁμολογίας. Συλλαμβάνεται καί ὁδηγεῖται στην ἀνάκριση. Ἐνας χριστιανός ἔφηβος μπροστά στή ρωμαϊκή ἐξουσία πού ἐκπροσωπεῖται ἀπό τόν ἡγεμόνα Μάξιμο. Δέν καλεῖ μάρτυρες ὑπεράσπισης, δέν ἐπιστρατεύει ἐπιχειρήματα ἀθωότητας, ἀλλά μέ παρρησία ἐπιβεβαιώνει τήν κατηγορία τῆς σύλληψής του: «Εἶμαι χριστιανός!».

Ὁ ἡγεμόνας ὀργίζεται καί διατάζει νά τόν βασανίσουν. Τόν ραβδίζουν, τόν χτυποῦν μέ λεπτά νεῦρα, ξεσχίζουν τό σῶμα του μέ σιδερένια νύχια, καίνε τίς πληγές του. Κι ὁ γενναῖος τοῦ Χριστοῦ ἀθλητής ὑπομένει καρτερικά. Σέ λίγο ὅμως ζητᾶ νά τόν ὁδηγήσουν στόν ναό τῶν εἰδώλων. Θά θυσιάσει στούς ψεύτικους θεούς; Μήπως ὁ πόνος ἔκαμψε τό φρόνημά του; Ὁχι. Δέν εἶναι ὁ πόνος τοῦ σώματος, ἀλλά ἐκεῖνος τῆς τετρωμένης του καρδιάς ἀπό τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, πού δέν ἀντέχει νά βλέπει τόσες ψυχές στην πλάνη τῶν εἰδώλων. Θέλει νά γίνει σέ ὅλους φανερή ἡ παντοδυναμία τοῦ μόνου ἀληθινοῦ Θεοῦ, τοῦ δικοῦ του Θεοῦ.

Οἱ ἀσεβεῖς ἐκπληρώνουν μέ χαρά τό αἷτημά του καί τόν συνοδεύουν μεγαλόπρεπα. Κι ὁ ἅγιος στέκεται μπροστά στό περιφανέστερο ἄγαλμα καί τό προστάζει νά πέσει καταγῆς. Θαυμαστή ἡ δύναμη τῆς πίστεως, πού μέ μικρούς ἐπιτελεῖ μεγάλα! Τό εἶδωλο συντρίβεται καί μαζί μ' αὐτό συντρίβονται καί οἱ ἐλπίδες τῶν εἰδωλολατρῶν γιά τή μεταστροφή τοῦ νεαροῦ χρι-

στιανοῦ.

Τότε ἀπρόσμενα μέσα ἀπό τό πλῆθος σπεύδει νά συναντήσῃ τόν μάρτυρα ἡ ἀδελφή του Εὐλαμπία καί τόν παρακαλεῖ νά ζητήσῃ ἀπό τόν Θεό νά τήν ἀξιώσει νά μαρτυρήσῃ καί αὐτή μαζί του. Τά δύο ἀδέλφια, συνδεδεμένα ἀπό τά πρῶτα χρόνια τῆς ζωῆς τους, συνοδοιποροῦν πρός τόν θάνατο, γιά νά μεταβοῦν στην ὄντως ζωή. Μπροστά στό πρόσταγμα τοῦ ἡγεμόνα νά ἐτοιμαστεῖ ἕνας μέγας λέβητας μέ βραστό νερό, ἀλληλοστηρίζονται κι ἐτοιμάζονται «τῷ πνεύματι ζέοντες» (Ρω 12,11) νά γίνουν θυσία γιά Ἐκεῖνον πού πυρπολεῖ τίς καρδιές τους. Ἀλλά ἡ χάρις του ἐπεμβαίνει θαυμαστά καί τούς διατηρεῖ ἀλώβητους μέσα στόν λέβητα. Μπροστά στό θαῦμα διακόσιες καλοπροαίρετες ψυχές πιστεύουν στόν Χριστό! Ἡττημένος ὁ ἡγεμόνας διατάσσει τόν ἀποκεφαλισμό ὧν, μαζί καί τῶν δύο μαρτύρων, Εὐλαμπίου καί Εὐλαμπίας.

Στό δοξαστικό τῶν στιχηρῶν τοῦ Ἑσπερινοῦ τήν ἡμέρα τῆς μνήμης τῶν ἁγίων ψάλλουμε: «ὅπου γάρ Θεός ὁ ποθούμενος, κόσμος ὅλος καταπεφρόνηται». Νά ἡ προϋπόθεση καί ἡ κινητήρια δύναμη γιά τήν ἀντίσταση στό φρόνημα τοῦ κόσμου: ὁ πόθος γιά τόν Θεό! Κι ὅταν αὐτός ὁ πόθος συνδέει ἀδελφικά τίς καρδιές, τότε μπορούμε νά ἀγωνιζόμαστε καί νά στεκόμαστε «ὡς πόλις ὀχυρά».

Ἰκετεύσατε, ἀυτάδελφοι ἅγιοι Εὐλάμπιε καί Εὐλαμπία, νά λάμπει ἡ ζωή τῶν χριστιανῶν, γιά νά ξεχύνει στόν ἀπελπισμένο κόσμο μας τήν ἐλπίδα τοῦ οὐρανοῦ!

Γρηγόριος

Ἡ ἀπόρριψη τοῦ ἱταμοῦ τελεσιγράφου τῶν Ἰταλῶν, τό ΟΧΙ ὡς ἀπάντηση στήν ἀλαζονεία τοῦ ἰσχυροῦ, συνιστᾷ λαμπρό ἔπος τῆς νεότερης ἱστορίας μας, τό ὁποῖο μαρτυρεῖ περίτρανα ὅτι, παρά τά λεγόμενα ἀπό ἀνθέλληνες τοῦ ἐξωτερικοῦ καί ἐγχώριους, εἴμαστε ἀπόγονοι τῶν λαμπρῶν ἐκείνων Ἑλλήνων τῆς ἀρχαιότητος, τῆς βυζαντινῆς περιόδου καί τῆς τουρκοκρατίας. Δέν θέλω μ' αὐτό πού γράφω νά ρίξω πέπλο λήθης ἐπάνω ἀπό τίς ἀρκετές καί ἐξόχως θλιβερές μαῦρες σελίδες τῆς ἱστορίας μας, πού ὀφείλονται στίς ἀδυναμίες μας ὡς Γένους. Θέλω νά τονίσω τίς ἀρετές πού κοσμοῦσαν τοὺς προγόνους μας, χάρις στίς ὁποῖες αὐτοί κατάφεραν σέ ἀντίθεση μέ πλεῖστα ὅσα ἔθνη νά ἐπιβιώσουν ἐπὶ μακρόν στοῦ διάβα τῆς ἱστορίας καί νά μεγαλουργήσουν προσφέροντας τά μέγιστα στόν ἀνθρώπινο πολιτισμό. Ἐννοοῦμε τόν ὄντως πολιτισμό καί ὄχι αὐτόν πού ἐπιχειρεῖ νά ἐπιβάλλει ἡ νεοβάρβαρη νέα τάξη πραγμάτων.

Τό ἔπος τοῦ 1940 ὑπῆρξε λαμπρό γιά πολλούς καί διάφορους λόγους. Ἐδειξε πρωτίστως τί μποροῦν νά ἐπιτύχουν οἱ Ἕλληνες μονοιασμένοι.

... Ἀναμφισβήτητα συντέλεσε τά μέγιστα ὁ ἀνάνδρος τορπιλισμός τῆς «Ἑλλης» στήν Τήνο τήν ἡμέρα τῆς γιορτῆς τῆς Μεγαλόχαρης. Τό παραδέχεται ἀκόμη καί ὁ τότε ἰταλός πρεσβευτής στή Ἀθήνα στά ἀπομνημονεύματά του. Ὁ ἑλληνικός λαός, ἰδίως τῆς πρωτεύουσας, τῆς ἀγνώριστης κατὰ τό ἦθος στίς ἡμέρες

μας, εἶχε ξεχυθεῖ στοὺς δρόμους μέ ἀλαλαγμούς χαρᾶς στοῦ ἄγγελμα τῆς κήρυξης τοῦ πολέμου. Αὐτή τῇ σκηνῇ εἶδε καί ὁ Παλαμᾶς καί κάλεσε τοὺς Ἕλληνες νά μεθύσουν μέ τό ἀθάνατο κρασί τοῦ '21! Σέ βιβλίο τοῦ Δημοτικοῦ σήμερα εἶναι γραμμένο ὅτι τότε ὅλοι ἔτρεξαν νά κρυφτοῦν στά καταφύγια. Μ' αὐτό οἱ δειλοί νεογραικύλοι ἐπιχειροῦν νά μεταδώσουν στοὺς ἀθώους μαθητές πνεῦμα δειλίας καί ἡττοπάθειας. Ναί, δέν θά μάθουν αὐτοὶ στά σχολικά ἔδρανα ὅτι τά καταφύγια ἦταν γιά τόν ἄμαχο πληθυσμό. Οἱ δυνάμενοι νά κρατήσουν ὄπλο ἔδωσαν βροντερό τό «παρών» στοῦ προσκλητήριου τῆς πατρίδας. Ἀπαντες παρόντες, ἀκόμη καί ἐκεῖνοι πού ἦσαν ἀντίθετοι πρὸς τό δικτατορικό καθεστῶς. Ἀπαντες παρόντες, οἱ ἀπλοί ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ, ἀλλά καί οἱ διανοούμενοι, οἱ πολιτικοί καί οἱ καλλιτέχνες. Μόνο μετὰ τόν πόλεμο στά προσκλητήρια ἀκουγόταν: «Ἀπὼν! Ἐπεσεν ἥρωικῶς μαχόμενος». Ἐπεσε ἐκεῖ στά κακοτράχαλα βουνά τῆς Βορείου Ἠπείρου, τήν ὁποία ποτέ δέν διεκδικήσαμε, ἂν καί ἀπελευθερώσαμε τρεῖς φορές. Ἐπεσε πολεμώντας ὄχι μόνο τόν ἐχθρό, ἀλλά καί τίς μανιασμένες θύελλες ὑπὸ φοβερό ψύχος, τήν πείνα καί τίς ἀμέτρητες στρατιές ἀπὸ ψεῖρες!

Τό θρησκευτικό συναίσθημα διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο στή γραφή τοῦ ἔπους. Μυριάδες οἱ μαρτυρίες, καταγεγραμμένες ἀπὸ πρωταγωνιστές καί δευτεραγωνιστές σ' αὐτό. Ἐχουν βέβαια ἐξοβελιστεῖ ἀπὸ τά σχολικά

ἐγγχειρίδια, ὅμως ὑπάρχουν καί κανείς ἐπίδοξος ὀλετήρας τῆς ἱστορικῆς μνήμης δέν θά καταφέρει νά τίς ἀφανίσει. Κανείς δέν θά καταφέρει νά στερήσει ἀπό ἐπερχόμενες γενιές τό «Ἀξιόν ἐστι» τοῦ Ἑλύτη, πού ἀποδόθηκε μέ τήν ἔξοχη φωνή τοῦ Κατράκη. Μπορεῖ νά ἐπιλέγουν γιά τά παιδιά μας σήμερα ὁδηγίες μαγειρικῆς, ὥστε νά γίνουν ἱκανά γιά παρασκευή ποικιλίας καφέδων καί μακαρονάδων, παραβλέπουν ὅμως ὅτι θέλει καί ἡ ψυχὴ τήν τροφή της. Καί κάποια πεινασμένη γενιά θά ἀνασύρει ἀπό βιβλιοθήκες, ἀπό σχολικά καί οἰκογενειακά ἀρχεῖα ὅλον αὐτόν τόν πλοῦτο, πού σήμερα ἐπιχειροῦν νά θάψουν, ὥστε νά μήν εἶναι προσιτός στοὺς ἐκκολαπτόμενους αὐριανούς πολίτες τῆς χώρας. Λησμονοῦν πάντως κάτι: Ὅταν θάβεις τόν σπόρο στή γῆ, αὐτός βλαστάνει.

Κατά τή μεταπολίτευση ἐπιχειρήθηκε νά ὑποκατασταθεῖ ὁ ἑορτασμός τῆς 28ης Ὀκτωβρίου ἀπό τόν ἄλλο τῆς ἐθνικῆς ἀντίστασης, ἂν καί ἔχει καθιερωθεῖ ἄλλη ἡμερομηνία γιά τόν ἑορτασμό αὐτῆς. Κινηματογραφικές ταινίες καί ἱστορικές πραγματεῖες ἔστρεφαν καί στρέφουν τήν προσοχή τῶν τηλεθεατῶν μακριά ἀπό τό λαμπρό ἔπος. Γιατί; Μήπως ἦταν λαμπρότερη ἡ ἐθνικὴ ἀντίσταση, πού εἶναι ἀμφίβολο ἂν ὑπῆρξε ἐθνική; Ὅχι βέβαια κατά τούς πόθους καί τά ὁράματα τοῦ λαοῦ, πού συμμετεῖχε ἐνθουσιωδῶς σ' αὐτήν, ἀλλά κατά τούς σκοπούς καί τίς ἐπιδιώξεις τῶν πρωταγώνων, οἱ ὁποῖοι ὑπηρετήσαν ξένα συμφέροντα καί προετοίμασαν τό ἔδαφος γιά τόν ἐμφύλιο πόλεμο πού ἀκολούθησε.

Τά τελευταῖα ἔτη ἐνорχηστρωμένοι οἱ μηχανισμοί τῆς ἱστορικῆς ἀποδόμησης καί τοῦ ἐθνομηδενισμοῦ ὀργανώνουν πανηγυρικά τόν ἑορτασμό τῆς ἀπελευθέρωσης τῆς πρωτεύουσας. Μέ πληθώρα ἐκδηλώσεων ἐπὶ σειρά ἡμερῶν στοχεύουν νά περάσει ἀπαρατήρητη ἡ ἐπέτειος τοῦ ΟΧΙ ἢ νά μετρίαστοῦν οἱ ἐντυπώσεις ἀπό τόν ἑορτασμό αὐτοῦ. Ἀλλά δέν ἐκδιώξαμε τούς φρικτοὺς γερμανοὺς κατακτητές.

Μόνοι τους ἐγκατέλειψαν τό ἔδαφος τῆς χώρας μας. Καί ἐμεῖς ἐτοιμαστήκαμε νά ἀλληλοσφαγοῦμε, ὥστε νά ἀποτελειώσουμε τήν καταστροφή πού προκάλεσαν οἱ κατακτητές.

Βέβαια ἀκόμη δέν ἔλαβαν οἱ ἰθύνοντες τήν ἀπόφαση νά καταργήσουν τίς παρελάσεις, ἂν καί λυσομανοῦν ἐναντίον τους, χαρακτηρίζοντάς τες ὡς μέσα καλλιέργειας στρατοκρατικού πνεύματος. Εἶναι ὅμως πολύ πιθανόν νά ἀποτελοῦν αὐτές παρελθόν στό προσεχές μέλλον, στό ὄνομα ἐνός ἀρρωστημένου δῆθεν φιλειρηνικοῦ πνεύματος, στήν οὐσία ἐνός πνεύματος ἄνευ ὄρων ὑποταγῆς στίς δυνάμεις πού προκαλοῦν τοὺς πολέμους!

Εἶμαι βέβαιος ὅτι ὁ ἐλληνικὸς λαὸς ἀντιτίθεται στήν κατεδάφιση τῆς ἱστορικῆς μνήμης καί αὐτό τό γνωρίζουν οἱ ἐθνομηδενιστές ὅλων τῶν ἀποχρώσεων. Τό ὅτι δέν τόλμησαν νά διενεργήσουν δημοψήφισμα γιά τή συμφωνία μέ τή γείτονα χώρα εἶναι σαφὴς ἔνδειξη. Χρειάζονται ὅμως καί ἀποδείξεις. Οἱ σημαῖες πού κυματίζουν στίς ἐθνικὲς ἐπετεῖους εἶναι πλέον πολύ λίγες. Ἄς φροντίσουμε νά καλύπτουν στό ἐξῆς τοὺς ἐξῶστες. Οἱ πολίτες πού προσέρχονται στίς παρελάσεις εἶναι λιγότεροι ἀπ' ἐκείνους πού παρακολουθοῦν τά ἀποκρίατικά δρώμενα. Ἄς ξεχυνόμαστε στοὺς δρόμους, ὅπως οἱ Ἀθηναῖοι τό 1940. Ἄς ἀναλάβουμε ἐμεῖς νά διδάξουμε στά παιδιά καί στά ἐγγόνια μας τήν ἱστορία μας καί νά τά μάθουμε βηματισμό, ὥστε νά μήν εὐτελίζονται κατά τίς παρελάσεις. Εἶναι καιρὸς νά ἐγκαταλείψουμε τήν παθητικὴ στάση καί νά περάσουμε σέ ἀντίσταση. Ἀντίσταση στὸν ἐπιχειρούμενο ἀφανισμό τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος, παράλληλα πρὸς τόν ἀφανισμό τοῦ ἥθους μέ τήν πρόταξη τῆς εὐμάρειας καί τοῦ καταναλωτισμοῦ. Ἡ κοινωνία μας νοσεῖ βαρύντατα βιώνοντας ἔσχατη παρακμὴ. Καί ἡ παρακμὴ ὁδηγεῖ τοὺς λαοὺς πού δέν ἔχουν τὴ διάθεση νά ἀνανήψουν στό περιθώριο τῆς ἱστορίας.

Ἀπ. Παπαδημητρίου

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΜΙΛΙΩΝ

Στήν αίθουσα «Απολύτρωσις», Πέλοπος 7

Κυριακή	6.30 μ.μ.	Γενικό κήρυγμα
Τετάρτη	7.00 μ.μ.	Τμήμα νεαρών έπιστημόνων γυναικών
Πέμπτη	8.30 μ.μ.	Τμήμα φοιτητριών
Σάββατο	4.00 μ.μ.	Συνάντηση μαθητριών Γυμνασίου-Λυκείου

Στό «Δημητρούλειο», Πέλοπος 2 & Αγίου Δημητρίου 93

Κυριακή	6.30 μ.μ.	Τμήματα παιδικών δραστηριοτήτων (λειτουργούν παράλληλα μέ τό κήρυγμα, πρός διευκόλυνση τών γονέων)
Δευτέρα	8.30 μ.μ.	Κύκλος μελέτης άγίας Γραφής άνδρων
Τρίτη	8.30 μ.μ.	Έρμηνεία άγίας Γραφής
Τετάρτη	5.00 μ.μ.	Κύκλος μελέτης άγίας Γραφής γυναικών
Τετάρτη	8.30 μ.μ.	Σύναξη νέων
Σάββατο	10.00 π.μ.	Κατηχητικές συναντήσεις μαθητών

Στήν αίθουσα τοϋ άνατολικοϋ Παραρτήματος, Μαυρομιχάλη 23, περιοχή Μαρτίου

Κυριακή	5.00 μ.μ.	Γενικό κήρυγμα
Δευτέρα	5.00 μ.μ.	Κύκλος μελέτης άγίας Γραφής γυναικών
Τρίτη	5.00 μ.μ.	Κύκλος μελέτης άγίας Γραφής γυναικών

Στήν αίθουσα τοϋ δυτικοϋ Παραρτήματος, Ρήγα Φεραίου 72, Ήλιούπολη

Κυριακή	5.00 μ.μ.	Άντιαιρετικά θέματα
Κυριακή	6.00 μ.μ.	Γενικό κήρυγμα
Πέμπτη	5.00 μ.μ.	Κύκλος μελέτης άγίας Γραφής

Μέ τό ἀπόκριμα τοῦ θανάτου

Ἦτο κατοχή. Ἦμην τότε Μέγας Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν*. Εἶχον μεταβεῖ κάποιαν ἡμέραν εἰς τό Ὑπουργεῖον Παιδείας. Ἐκεῖ εὗρον τόν Γερμανόν Διοικητήν, ὅστις συνωμίλει μετά τοῦ Ὑπουργοῦ. Ἡ συνομιλία ἐγένετο Γερμανιστί. Ἀντελήφθην ὅμως ὅτι θέμα τῆς συνομιλίας ἦτο ὁ πατήρ Αὐγουστίνος, ὁ ὅποιος ὑπηρετοῦσε τότε εἰς τήν Μακεδονίαν καί ὅτι αἱ διαθέσεις τοῦ Γερμανοῦ κάθε ἄλλο παρά ἀγαθαί ἦσαν διά τόν πατέρα Αὐγουστίνον. Παρενέβην καί παρεκάλεσα τόν Ὑπουργόν νά μέ συστήσει καί νά εἰπῇ εἰς τόν Διοικητήν νά ζήτησι παρ' ἐμοῦ πληροφορίας περί τοῦ πατρός Αὐγουστίνου...

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἦλθεν αὐτοπροσώπως ὁ Διοικητής εἰς τό Γραφεῖον μου ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ μέ διερμηνέα, καθώς καί μέ τρεῖς ἄλλους, ἅς τούς εἶπω στενογράφους. Ἐτοποθέτησε τόν ἕνα ἐδῶ, τόν ἄλλο πάρα κάτω καί τόν ἄλλο πύό πέρα. Καί τότε ἤρχισεν ἀμέσως ἕναν καταγισμὸν ἐρωτημάτων πρὸς ἐμέ. Ὅταν ἐτελειώσαμεν, μοῦ εἶπεν:

«Ἐχει ἀποφασισθεῖ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ Αὐγουστίνου Καντιώτου. Μετά τά ὅσα μοῦ εἶπατε, διστάζω νά προχωρήσω, θά διατάξω νά ἀνασταλεῖ. Ταυτοχρόνως ὅμως θά διατάξω νά γίνῃ πλέον ἄγρυπνος καί πλέον συστημα-

τική ἡ παρακολούθησίς του. Μέ τό παραμικρόν πού θά προκύψει εἰς βάρος του, θά ἐκτελεσθεῖ, ἀλλά θά ἔχετε καί σεις εὐθύνas. Νομίζω ὅτι κάποια καταχθόνια μηχανή ὑπάρχει εἰς τήν Ἐκκλησίαν, ἡ ὁποία τεκταίνεται κακά εἰς βάρος τοῦ στρατοῦ κατοχῆς...».

Ὅταν ἔφυγε, ἐπῆρα ἀμέσως τήν πέννα καί ἐχάραξα λίγες γραμμές εἰς τόν πατέρα Αὐγουστίνον: «Πάτερ Αὐγουστίνε, συνέβη αὐτό καί αὐτό. Ἡ ζωή σου κρέμεται σέ μία κλωστή, θά σέ παρακολουθοῦν συνέχεια. Πρόσεχε κάθε σου βῆμα. Πρόσεχε, πρόσεχε, πρόσεχε...».

Λαμβάνω, ἀγαπητοί μου, ἕνα γράμμα, πού θά ἔπρεπε καί ἐγώ πού εἶμαι ἐπίσκοπος καί σεις πού εἴσθε λαϊκοί, νά τό ἔχομεν ἐπάνω ἀπό τό κρεβάτι μας καί νά τό διαβάζωμεν κάθε ἡμέραν: «Αγαπητέ μου πάτερ Χριστόφορε, ἔλαβα τό γράμμα σου καί σ' εὐχαριστῶ διά τήν ἀγάπην σου. Σ' εὐχαριστῶ καί διά τίς συμβουλές σου, τίς ὁποῖες ὅμως δέν πρόκειται νά τηρήσω. Ἡ ζωή μου δέν ἀξίζει μία δεκάρα. Ἄν δέν μέ σκοτώσουν οἱ Γερμανοί, κάποια ἀρκούδα τῶν μακεδονικῶν δασῶν θά μέ φάγῃ. Ἄς πέσω λοιπόν ὑπηρετῶν καί ὑπερασπιζόμενος τόν μαρτυρικόν καί ἐγκαταλελειμμένον ἀπ' ὅλους λαόν μας. Ἐάν δέν σέ ἐπαλίσσω, καλήν ἀντάμωσιν εἰς τήν Αἰωνιότητα.

Μέ ἀγάπην Χριστοῦ
Αὐγουστίνος»

* *Μαρτυρία τοῦ ἀειμνήστου μητροπολίτου Ναυπάκτου κυροῦ Χριστοφόρου, τήν ὁποία διέσωσε ὁ μακαριστός ἀρχιμανδρίτης π. Ἐπιφάνιος Θεοδωρόπουλος.*

Τό δίδυμο θαῦμα

Στό εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα (Λκ 8,41-56) ἀκούσαμε δύο σημεία τά ὅποια ἔκανε ὁ Κύριός μας.

Τό ἓνα εἶναι ἡ θεραπεία μιᾶς γυναίκας πού 12 ὀλόκληρα χρόνια τό κορμί της στράγγιζε ἀπό τήν αἰμορραγία καί ξόδεψε ὅλο τό βίός της σέ γιατρούς καί φάρμακα χωρίς νά δεῖ θεραπεία. Τέλος, πῆρε τήν ἀπόφαση νά πλησιάσει τόν Ἰησοῦ. Ἀλλά ἐπειδή καί ἡ ἀρρώστια της ἦταν τέτοια πού δέν μπορούσε νά τή φανερώσει καί κόσμος ἦταν πολὺς, ὥστε νά μήν μπορεῖ νά μιλήσει ἰδιαίτερα στόν Ἰησοῦ, σκέφτηκε νά τόν πλησιάσει κρυφά καί νά ἀγγίξει μέ τό δάχτυλό της τό ἱμάτιό του. Καί πράγματι αὐτή ἡ ἀδύναμη γυναίκα ἐπιστράτευσε ὅλες της τίς δυνάμεις, κατόρθωσε νά διασχίσει τό πλῆθος, νά πλησιάσει τόν Ἰησοῦ, νά τόν ἀγγίξει καί νά θεραπευθεῖ. Ἔγινε ἀμέσως καλά!

Ὁ Ἰησοῦς ὅμως σταματᾷ καί ρωτᾷ: «τίς ὁ ἀψάμενός μου;», ποιός εἶναι αὐτός πού μέ ἄγγιξε; Καί οἱ ἀπόστολοι ἀποροῦν: «Κύριε, τί εἶναι αὐτό πού λές; Τόσος κόσμος σέ σπρώχνει, σέ συνθλίβει καί ἐσύ λές “κάποιος μέ ἄγγιξε;”». Ἀλλά ὁ Κύριος ἐπιμένει: «Κάποιος μέ ἄγγιξε». Τί ἐννοεῖ; Τόν ἄγγιζαν καί οἱ ἄλλοι, τόν συνέθλιβαν, ἀλλά δέν ἐνιωθε νά φεύγει τίποτε ἀπό πάνω του. Ὅταν τόν ἄγγιξε αὐτή ἡ γυναίκα, ἐνίωσε νά φεύγει μιὰ δύναμη ἀπό πάνω του καί νά πηγαίνει σ' αὐτή τή γυναίκα.

Ἦξερε καλά ὁ Χριστός καί ποιός τόν ἄγγιξε καί γιατί τόν ἄγγιξε, ἀλλά ἤθελε νά διδάξει κάτι. Νά διδάξει ὅτι παίρνουν δύναμη καί χάρη ἀπό τόν Ἰησοῦ μόνον ἐκεῖνοι πού τόν ἀγγίζουν μέ πίστη. Νά γιατί σήμερα εἴμαστε τόσοι χριστιανοί, ἀλλά δέν ξέρω πόσοι ἀπό μᾶς νιώθουμε κάτι νά παίρνουμε μέσα μας ὅταν προσευχομαστε, ὅταν διαβάζουμε τό Εὐαγγέλιο, ὅταν κοινωνοῦμε, ὅταν ἐρχόμαστε στήν Ἐκκλησία. Δέν ξέρω πόσοι ἀπό μᾶς παίρνουμε τή χάρη τοῦ Κυρίου. Χάρη παίρνουν ἐκεῖνοι πού πλησιάζουν μέ ἀπλότητα καί λένε: «Εἶμαι ἁμαρτωλός, εἶμαι ἀδύναμος, τίποτα δέν μέ σώζει. Μόνον ἐσύ, Κύριε!».

Ἐκτός ὅμως ἀπ' αὐτό κρύβεται στό περιστατικό καί ἓνα ἄλλο μήνυμα πού δέν μπορούμε νά τό καταλάβουμε, παρά μόνον ἂν ξέrouμε τήν ἀγία Γραφή. Μιά γυναίκα μέ αἰμορραγία ἦταν βδελυρή καί ἀκάθαρτη σύμφωνα μέ τόν μωσαϊκό νόμο. Ὑπάρχουν πολλές διατάξεις πού κρατοῦσαν μακριά ἀπό τό θυσιαστήριο καί ἀπό τή λατρεία τίς γυναῖκες αὐτές. Ὅταν λοιπόν ὁ Ἰησοῦς χάρισε τή θεραπεία σέ μία τέτοια γυναίκα, τό ἔκανε καί ἐπειδή ἤθελε νά καταργήσει ὅλες αὐτές τίς μωσαϊκές διατάξεις, τήν τυπολατρία, τή θρησκεία πού δέν εἶχε πιά κανένα νόημα. Ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ ἀγκαλιάζει ὅλα τά πλάσματα. Τό αἷμα τοῦ Χριστοῦ μᾶς καθαρίζει ἀπό κάθε ἁμαρτία καί ἔτσι τίποτε δέν εἶναι βέβηλο, τίποτε δέν εἶναι ἀκάθαρτο, τίποτε δέν εἶναι ἱερόσυλο. Ὅλα ὅταν γίνονται μέ πίστη, ἐλκύουν τή χάρη τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτό τῆς λέγει· Κουράγιο, θάρρος,

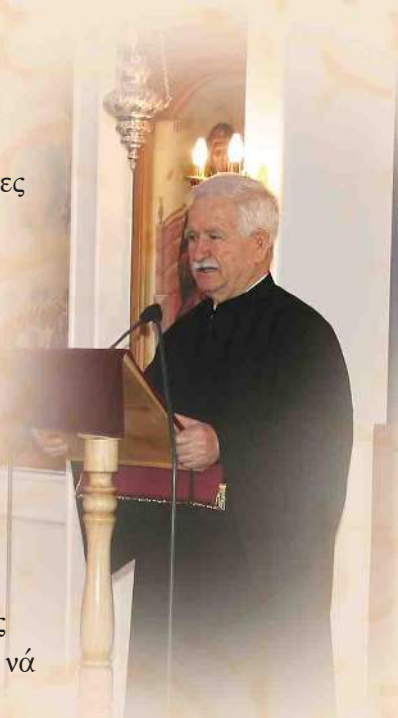
θυγατέρα μου, δέν ἔκανες πράξη ἁμαρτωλή, δέν μέ λέρωσες ἀλλά μέ τό ὅτι μέ ἄγγιξες καθαρίσθηκες. «Θάρσει, θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· πορεύου εἰς εἰρήνην». Τήν ὀνομάζει θυγατέρα. Καμία ἄλλη γυναῖκα δέν ὀνομάζει ἔτσι ὁ Ἰησοῦς.

Μέ τήν πράξη του αὐτή ὁ Κύριος φωνάζει: «Γυναῖκες, ἄνδρες, μικροί καί μεγάλοι ναυαγοί τῆς ζωῆς, ἄνθρωποι ἁμαρτωλοί, βέβηλοι, αἰσχροί, πόρνοι, φαῦλοι, ἐλᾶτε νά μέ ἀγγίξετε! Καί ἄν μέ ἀγγίξετε, θά καθαρισθεῖτε». Ἐλᾶτε ὅλοι, ἀδελφοί μου, νά τόν πλησιάσουμε, νά τόν ἀγγίξουμε, νά κοινωνήσουμε τό σῶμα του καί τό αἷμα του, γιά νά καθαρισθοῦμε. Ἡ ἀγάπη του καί τό ἔλεός του εἶναι τόσο μέγала, τόσο πλούσια! Μπορεῖ καί θέλει νά μᾶς καθαρίσει, νά μᾶς ξεπλύνει, νά μᾶς ἀγιασεί.

Στή συνέχεια τό Εὐαγγέλιο μᾶς δίνει ἕνα δεύτερο μήνυμα μέ τό ἄλλο σημεῖο. Ὃταν ὁ Χριστός μπήκε στό σπίτι τοῦ Ἱαείρου μετά τή θεραπεία τῆς αἱμορροούσης γυναίκας καί εἶδε τόν κόσμο νά κλαίει, εἶπε· «μὴ κλαίετε· οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει». Ἄρχισαν τότε αὐτοί πού ἔκλαιγαν νά «καταγελοῦν», νά κοροϊδεύουν τόν Χριστό, διότι ὅλοι ἤξεραν ὅτι ἡ κόρη τοῦ Ἱαείρου πέθανε καί μόνον αὐτός ὁ ξένος πού ἦλθε δέν ξέρεי τί τοῦ γίνεται καί λέει ὅτι δέν πέθανε. Ὁ Χριστός ὅμως εἶπε· «οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει», καί τό ἀπέδειξε. Ὃταν μετά εἶδαν τό κορίτσι ζωντανό νά τρώει, σάστισαν καί κατάλαβαν ὅτι αὐτό κοιμόταν τόν ὕπνο τοῦ θανάτου, ἀλλά τό ξύπνησε καί τό ἀνόρθωσε ὁ Ἰησοῦς.

Ἀδελφοί μου, ἔχουμε προσφιλέστατους νεκρούς, μά νά τό ξέρουμε καί νά τό πιστεύουμε ὅτι δέν πέθαναν ἀλλά κοιμοῦνται. Κοιμοῦνται τά σώματα μέσα στοὺς τάφους, σκόρπισαν στό χῶμα, ἀλλά ἡ ψυχὴ ζεῖ. Καί ὅπως ἐπέστρεψε τό πνεῦμα στήν κόρη τοῦ Ἱαείρου καί ἐνώθηκε μέ τό σῶμα καί συντελέστηκε ἡ ἀνάσταση, ἔτσι μιά μέρα ἀπό τοὺς τάφους θά βγοῦν τά σώματα ἄφθαρτα, ἀθάνατα, ὅπως ἦταν τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ μετά τήν ἀνάστασή του, καί θά ἐνωθοῦν μέ τά ἀθάνατα πνεύματα. Τό σῶμα πού εἶχε ὁ Χριστός μετά τήν ἀνάσταση, εἶναι τό μοντέλο καί τό ὑπόδειγμα τοῦ σώματος πού θά ἔχουμε κι ἐμεῖς μετά τήν ἀνάσταση.

Ὃλοι χάσαμε προσφιλῆ μας πρόσωπα, ὅλοι χάνουμε κάθε μέρα. Κι ἐμεῖς θά φύγουμε ἀπό τόν κόσμο αὐτό. Καί μέσα σ' αὐτή τήν κατάσταση πέστε μου, σᾶς παρακαλῶ, ποῖο εἶναι τό γλυκύτερο μήνυμα, τό πιό ποθητό διάγγελμα πού θά ἠθελε νά ἀκούσει ἡ ἀνθρωπότητα; Αὐτό πού ἀκούγεται σήμερα ἀπό τόν Ἰησοῦ: Οἱ νεκροί δέν πέθαναν ἀλλά κοιμοῦνται καί θά ἀναστηθοῦν, ὅπως ἀκριβῶς ἀναστήθηκε ὁ Ἰησοῦς Χριστός καί ζεῖ εἰς τοὺς αἰῶνες.

Στ. Ν. Σάκκος

Κυριακὴ 8/11/81, Ἱ.Ν. Ἀγ. Νικολάου Ξηροκρήνης

Ὁ κανονιέρης τοῦ 1940

Δευτέρα, 28 Ὀκτωβρίου 1940, ὥρα 5:30 π.μ. Ἀρχίζει ἡ ἰταμὴ ἐπίθεση τῆς Ἰταλίας κατὰ τῆς Ἑλλάδος. «Δύναται νὰ εἶπει κανεὶς χωρὶς δισταγμὸ ὅτι ἴσως ἐκεῖ ἐπάνω, εἰς τὰ βουνὰ τῆς Ἡπείρου, κρίνεται ἡ τύχη ὁλοκλήρου τοῦ πολέμου», γράφει ἡ ἀμερικανικὴ ἐφημερίδα Κρίστιαν Σάιενς Μόνιτορ. Στὰ ἀλβανικὰ σύνορα ἔχουν συγκεντρωθεῖ ἰταλικές μεραρχίες, τεθωρακισμένα καὶ βαρὺ πυροβολικὸ. Τολμᾷ νὰ προτάξει τὰ στήθη της καὶ ν' ἀναμετρηθεῖ μαζί τους ἡ 8η Μεραρχία. Ὁ διοικητὴς Χαρ. Κατσιμήτρος, ὁ συν/ρχης Π. Μαυρογιάννης καὶ ὁ Δ. Κωστάκης ἀποτελοῦν τὸ ἐπιτελεῖο τῆς Μεραρχίας.

Γερό στέλεχος τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ εἶναι ὁ ταγματάρχης Κωστάκης ἀπὸ τὰ Μπετσιαῖ Σουλίου. Πολέμησε στὸν Α' Βαλκανικὸ πόλεμο, τὸ 1913, γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Ἡπείρου. Ἀργότερα, πῆρε μέρος σὲ πολλὲς μάχες ὅπου τὸν καλοῦσε ἡ πατρίδα. Τοῦ ἀπονεμήθηκαν πολλὰ παράσημα ἀνδρείας. Ἐνῶ ἔχει ἀποστρατευθεῖ, ὅταν ἀνάβει ὁ πόλεμος τοῦ '40, μέ δική του αἴτηση ἐπιστρέφει στοῦ στρατεύμα ὡς ἑφεδρὸς ἐκ μονίμων, γιὰ νὰ βοηθήσει τὴ δόλια πατρίδα.

Καὶ νά! Δίνει δυναμικὸ τὸ «παρών» στίς ἐπιθέσεις τῶν ἰταλικῶν δυνάμεων στὰ Δολιανά καὶ στὸν Παρακάλαμο Ἰωαννίνων. Τὸ ἐλληνικὸ πυροβολικὸ βάλλει συνέχεια ἐναντίον τους. Δέν ἄργοῦν νὰ φανοῦν τὰ κατορθώματα τοῦ ἱκανοῦ πολεμάρχου. Δίχως ὑπερβολή, δέν ἀφήνει νὰ πάει στὸν βρόντο καμιὰ ὀβίδα. Εἶναι ταλαντοῦχος στὴν εὐστοχία τῆς βολῆς. Σύμφωνα μέ μαρτυρίες, ὁ Κωστάκης δέν χρησιμοποιοῖ ποτὲ ὄργανα μέτρησης τοῦ πυροβόλου. Τὰ ὄργανα μέτρησης εἶναι τὰ χέρια του, οἱ δύο γροθιές του! Ἔτσι δείχνει στοὺς πυροβολητές τόσες μοῖ-

ρες δεξιά, τόσες ἀριστερά. Κι αὐτοὶ ρίχνουν τὰ βλήματα μέ ἀπολυτὴ ἀκρίβεια, ὅπως τὴν προσδιόρισε ὁ κανονιέρης τους.

Ἀμέτρητα τὰ περιστατικὰ καὶ τὰ ἐπεισόδια τῆς πολεμικῆς δράσης τοῦ Κωστάκη, πού διαδραματίζονται στὰ βουνὰ καὶ τὰ διάσελα τῆς ἡπειρωτικῆς γῆς.

«Ὅταν μαθαίναμε πὼς πίσω μας βρίσκονταν τὰ κανόνια τοῦ Κωστάκη, κάναμε φτερά», γράφει ὁ δεκανέας Π. Ντεκάσης.

Κι ἓνας ἄλλος, ὁ Νικήτας Ντέλλας, μαρτυρεῖ:

«Ὅταν ἄρχισε ὁ πόλεμος, ὁ Κωστάκης ἔγινε μεμιᾶς σύμβολο ἡρωισμοῦ, λεβεντιᾶς καὶ ἀνθρωπιᾶς. Ἀψηφοῦσε τὸν κίνδυνο καὶ πίστευε στὴ νίκη. Τὰ κανόνια τῆς μοίρας πού διοικοῦσε εἶχαν πάντα εὐστοχία στοὺς στόχους. Ἡ πυροβολαρχία ἔριχνε τὰ βλήματα ὅλα ἐπάνω στὸν στόχο, μέ πρώτη ὀβίδα μέσα στό καζάνι τῶν Ἰταλῶν. Ἔγινε τότε πανζουρλισμός. Ὁ ταγματάρχης ἔβγαλε μιὰ κραυγὴ ἐνθουσιασμοῦ καὶ πέταξε ψηλά τὸ δίκόχό του».

Τὴν 5η Νοεμβρίου ὀγδόντα ἰταλικά ἄρματα τῆς μεραρχίας Κενταύρων ἐπιτίθενται στὰ ὑψώματα Καλπακίου. Τὸ ἐλληνικὸ πυροβολικὸ, μέ ἐπικεφαλῆς τὸν Κωστάκη, τὰ θερίζει κάτω ἀπὸ τίς ἰσχύες τῶν στρατιωτῶν: «Δῶσ' του, Κωστάκη! Δῶσ' του, Κωστάκη!». Μερικὰ ἄρματα τοῦ ἐχθροῦ καταστρέφονται κι ἄλλα ὀπισθοχωροῦν ἄτακτα.

Ὅταν ὁ ἐλληνικὸς στρατὸς ἀπὸ τὴν ἄμυνα περνᾷ στὴν ἐπίθεση καὶ μπαίνει στὴν Ἀλβανία, ὁ Κωστάκης δείχνει θαυμαστὴ ἀνθρωπιά. Δίνει φαγητό σ' ἓναν πεινασμένο

Ἀλβανό, ἂν καί ἤξερε πώς τά δυό του παιδιὰ ὑπηρετοῦν στὸν ἰταλικό στρατό. Ἐντυπωσιάζονται οἱ στρατιῶτες τοῦ ἀπὸ τῆ σπάνια αὐτὴ κίνηση καὶ τὰ μοναδικὰ λόγια του: «Ὅταν παίρνετε κάτι ἀπὸ τοὺς φτωχοὺς Ἀλβανούς, νά τό πληρώνετε ἢ σέ χρημα ἢ σέ εἶδος. Κι ἂν κάποιος πεινάει, δώστε του νά φάει. Δέν φταῖνε σέ τίποτε οἱ φτωχοὶ ἄνθρωποι, πού δέν θέλανε τὸν πόλεμο».

Μιά μέρα, καθὼς περνᾷ τὴν κοιλάδα τοῦ Δρίνου, τό μάτι του διακρίνει σ' ἓνα χωράφι ἓναν ξύλινο σταυρό. Ἀμέσως προστάζει νά σταματήσουν. Εἶναι ὁ πρόχειρος τάφος κάποιου ἀνώνυμου πυροβολητῆ. Στέκεται σκεπτικός μπροστὰ στὸν τάφο. Δάκρυα κυλοῦν στο πρόσωπό του. Τὴν ἄλλη μέρα ξανάρχεται μαζί μέ τὸν ἱερέα τοῦ στρατηγείου. Ὁ παπὰς ψάλλει τρισάγιο. «Θά πίστευες ἴσως πὼς ἐκπληρώνει ἔτσι ἓνα θρησκευτικό του χρέος. Ὅμως γιὰ σένα πού τὸν ἤξερες, ἡ πράξη του αὐτὴ εἶχε ἄλλο νόημα. Ἦτανε τό μνημόσυνο ἑνὸς πατέρα στὸν τάφο τοῦ παιδιοῦ του», σημειώνει στὸ βιβλίο του «Ἀπρίλης 1946» ὁ λογοτέχνης Ἀγγ. Τερζάκης, πού πολέμησε στὸ μέτωπο.

«Ὅταν, τὸν Ἀπρίλη τοῦ 1941», διηγεῖται ὁ δασάρχης Σερ. Τσιτσᾶς, «οἱ Γερμανοὶ ἔφεραν τοὺς γενναίους τοῦ Μουσολίνι στὰ Γιάννενα καὶ τοὺς διόρισαν κυρίαρχους ὅλης τῆς Ἠπείρου, τίς πρῶτες κιόλας μέρες ὁ ἀνώτερος στρατιωτικός διοικητὴς ἀναζήτησε καὶ κάλεσε στὸ γραφεῖο του τὸν θρυλικό Κωστάκη. Τὸν ρώτησε σέ ποιές ἀνώτατες στρατιωτικές ἀκαδημίες τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰδικεύθηκε ὡς πρὸς τὴν εὐστοχία τῆς βολῆς. Κι ὅταν ἐκεῖνος ἀντέταξε στοὺς τριγωνομετρικούς ὑπολογισμούς τῆς βολῆς τὴν πρακτι-

κή μέτρηση μέ τὰ δάχτυλα τῆς δεξιᾶς, ὁ ἰταλὸς στρατηγὸς ἔμεινε ἄφωνος. Τὸν ρώτησε ὕστερα πὼς ἔκρινε τίς βολές τοῦ ἰταλικοῦ πυροβολικοῦ. Κι ἐκεῖνος τοῦ ἀπάντησε: «Οἱ βολές εἶναι σὰν αὐτές πού ρίχνουμε στὸν γάμο τοῦ караγκιόζη». Κουράστηκε πολὺ ὁ διερμηνέας γιὰ ν' ἀποδώσει τὴ δημοτικὴ ἐλληνικὴ ἔκφραση ὅπου συνοψιζόταν ἡ πολεμικὴ κριτικὴ τοῦ ἰταλικοῦ πυροβολικοῦ».

Γιὰ τὸν πατέρα τους μιλοῦν μέ καμάρι καὶ μέ συγκίνηση τὰ παιδιὰ του:

«Ὁ πατέρας μᾶς ἔδωσε ἠθικές ἀξίες. Ποτέ δέν ὑπερέβαλλε γιὰ τίς ἐπιτυχίες του στὰ πεδία τῶν μαχῶν. Ἀγαποῦσε τὴν πατρίδα του», τονίζει ἡ κόρη του Ἀσπασία.

«Εἶχε πάντα μαζί του τὴν ἁγία Γραφὴ καὶ μία εἰκόνα τῆς ἁγίας Βαρβάρας. Ἀπὸ τό πεδίο τῆς μάχης ἔφυγε μόνο λίγες ὥρες, γιὰ νά ἔρθει στὸ σπίτι μας τὴν ἡμέρα πού γεννήθηκα. Ἦταν λιγομίλητος χωρὶς ἔπαρση. Ἀγαποῦσε τοὺς στρατιῶτες σὰν δικά του παιδιά. Ἀσπρισαν τὰ μαλλιά του μέσα σέ μιά νύχτα, γιατί ξεψύχησε στὰ χέρια του ἓνας λοχαγός, ἀγαπημένος του φίλος, ἀπὸ βολὴ ἰταλικοῦ πολυβόλου», ἀποκαλύπτει ὁ γιός του Λευτέρης.

Τέτοιοι ἥρωες, ἐπώνυμοι κι ἀνώνυμοι, ἔγραψαν 'κεῖ πάνω στὴν Πίνδο καὶ τὰ βορειοηπειρωτικὰ βουνὰ τὴν ἐνδοξὴ ἐποποιΐα τοῦ 1940 καὶ ἄφησαν τὴν παγκόσμια κοινότητα ἐμβρόντητη. Τοὺς εὐγνωμονοῦμε. Τό ἦθος καὶ τὰ ἔργα τους ἄς φωτίσουν τὴ σκοτεινὴ ἐποχὴ μας!

Ἑλληνίς

Σκηνές από την τάξη

Όταν ή πατρίδα καλεῖ

Άρχές Οκτωβρίου στο άνησυχο Γ'3 και έχουμε προκηρύξει διαγωνισμό: Ποιά «όμάδα Ιστορικών» θά καταφέρει νά κερδίσει τό ενδιαφέρον μας μέ κεντρικό θέμα τούς Βαλκανικούς Πολέμους.

Ή τάξη εἶναι ήλεκτρισμένη! Κάθε ομάδα έτοιμάζεται και όργανώνει τό ύλικό της. Τά παιδιά ανέλαβαν μέ ένθουσιασμό τήν εργασία τους, αλλά κι εγώ περιμένω άνυπόμονα τά αποτελέσματα τής συνεργασίας τους. Χαμογελώ από τήν έδρα μέ νόημα και περιμένω νά ήσυχάσει τό πολύβουο μελίσσι!

- Κυρία, ποιά ομάδα θά ξεκινήσει; ρωτάει ό Κώστας.

- Ή ομάδα πού θά κληρωθεῖ πρώτη! Ή Ελα, Κώστα, νά διαλέξεις χαρτάκι!

Όλοι έχουν αγωνία... Ό Κώστας ανοίγει τό χαρτάκι και άνακοινώνει: ή «Όμάδα

Ίωάννης Βελισσαρίου». Άκολουθεῖ χειροκρότημα και ή ομάδα παίρνει θέση στήν έδρα.

- Σήμερα θά θέλαμε νά σās παρουσιάσουμε μία άγνωστη σελίδα τών Βαλκανικών Πολέμων, πού γράφτηκε στήν μακρινή Άμερική!

- Μήπως τά μπερδέψατε; Τί σχέση έχει ή Άμερική; πετάγεται κάποιος.

- Μή βιάζεσαι, δέν τά μπερδέψαμε καθόλου. Θα καταλάβεις σέ λίγο.

Άκολουθεῖ τό σχετικό βιντεάκι. Άπόλυτη ήσυχία στήν τάξη. Ή εἰκόνα και ό ήχος μαγνητίζουν τά παιδιά του 21ου αἰώνα, πού αγαπούν κάθε είδους όθόνη!

«5 Οκτωβρίου 1912. Ό Έλληνικός Στρατός δίνει τίς πρώτες μάχες τών Βαλκανικών Άγώνων, προελαύνοντας στήν Έλασσόνα και στό Σαραντάπορο. Τά νέα του πολέμου φτάνουν πολύ γρήγορα στίς Ήνωμένες Πολιτεῖες Άμερικής. Στό άκουσμά τους χιλιάδες έλληνες μετανάστες ξεχύνονται μέ σημαῖες και πλακάτ σέ όλες τίς πολιτεῖες, διαδηλώνοντας υπέρ τής Ελλάδας.

Δέν περιορίζονται όμως μόνο στίς διαδηλώσεις. Λίγο νωρίτερα, τό 1907 εἶχε ίδρυθεῖ στήν Ουάσιγκτον από τόν Λάμπρο Κορομηλά "Πανελλήνιος Ένωσις", μέ στόχο τήν οικονομική βοήθεια πρós τήν Ελλάδα. Τό καλοκαίρι του 1912 ό ποιητής Σπύρος Μαρτσούκας ταξιδεύει στήν Άμερική μέ

σκοπό νά συγκεντρώσει χρήματα γιά τόν πόλεμο. Εἶναι συγκλονιστικό ὅτι οἱ φτωχοί, μεροκαματιάρηδες μετανάστες διαθέτουν τίς οἰκονομίες τους ὑπέρ τοῦ ἀγώνα. Μέ τή συνεισφορά καί τῶν πλουσιότερων συμπληρώνεται τό ἀντίτιμο πού ἀπαιτεῖται γιά τήν ἀγορά τοῦ ἀντιτορπλικοῦ “Νέα Γενεά”. Τό πλοῖο ἐντάσσεται στόν ἐλληνικό στόλο στίς 8 Νοεμβρίου τοῦ 1912 καί ἡ πρώτη του βάση εἶναι στή Μυτιλήνη.

Ἐπιπλέον, ἡ Ἑλληνική Πρεσβεΐα τῆς Οὐάσιγκτον στέλνει τηλεγράφημα στίς κατά τόπους παροικίες καί στίς ἐφημερίδες τῶν ὁμογενῶν. Καλεῖ ὅσους εἶχαν ὑπηρετήσει στόν ἐλληνικό στρατό ἀπό τό 1896 μέχρι τό 1911 νά ἐπιστρατευτοῦν. Οἱ Ἕλληνες μετανάστες, ἄν καί δέν ἦταν ὑποχρεωμένοι νά τό κάνουν, ἀμέσως ἀνταποκρίθηκαν στό κάλεσμα. Δημιουργοῦνται στρατολογικά γραφεῖα καί κέντρα ἐκπαίδευσης. Περνοῦν ἀπό μία μικρή ἐκπαίδευση στά ὅπλα καί στίς βασικές πολεμικές τακτικές. Μέ δικά τους χρήματα ἀγοράζουν τίς στολές, τά ὅπλα ἀλλά καί τό πανάκριβο εἰσιτήριο τοῦ πλοίου γιά τήν Ἑλλάδα!...

Ἐδῶ τό βιντεάκι σταματᾷ καί οἱ μικροί ἱστορικοί σχολιάζουν μέ τόν δικό τους τρόπο τά γεγονότα.

- Διαλέξαμε νά σᾶς παρουσιάσουμε αὐτή τήν πτυχή τῆς ἱστορίας τῶν Βαλκανικῶν Πολέμων, γιάτί παραμένει ἄγνωστη γιά τούς

περισσότερους. Συγκλονιστήκαμε, γιάτί αὐτοί οἱ ἄνθρωποι πού ἀναγκάστηκαν νά πουλήσουν ἢ νά ὑποθηκεύσουν τίς περιουσίες τους στήν Ἑλλάδα γιά νά φτάσουν στήν Ἀμερική, ἐγκατέλειψαν τή ζωή πού ἔχτισαν ἐκεῖ, γιά νά βρεθοῦν στήν πρώτη γραμμή τοῦ πολέμου. Ἐπιπλέον, τό ποσό τοῦ εἰσιτηρίου ἦταν τόσο μεγάλο πού θά μπορούσε νά καλύψει τά ἔξοδα μιᾶς τετραμελοῦς οἰκογένειας γιά τρεῖς μήνες. Κι ἄς μήν ξεχνᾷμε ὅτι τά χρήματα στήν ξενιτεία ἔβγαιναν μέ πολύ κόπο γιά τούς Ἕλληνες, πού ἔκαναν τίς πιά δύσκολες δουλειές σέ ὀρυχεῖα, λατομεῖα, στά τρένα καί ἄλλου.

- Νά προσθέσουμε ὅτι ὁ «Ἱερός Λόχος» τῶν μεταναστῶν ἀριθμοῦσε περίπου 25 χιλιάδες ἔνοπλους. Πρίν ἀπό τό ταξίδι τους τό κλίμα ἦταν πανηγυρικό. Πρῶτα πῆγαιναν στίς ὀρθόδοξες ἐκκλησίες γιά νά εὐλογήσουν τά ὅπλα τους καί στή συνέχεια φίλοι καί συγγενεῖς τούς συνόδευαν μέχρι τόν σιδηροδρομικό σταθμό ἢ τό λιμάνι. Ἦταν τόσο μεγάλο τό κύμα τοῦ ἐπαναπατρισμοῦ τῶν ἐθελοντῶν, πού σέ πολλές πολιτείες προέκυψε ἔλλειψη ἐργατικῶν χειρῶν.

- Μία ἀκόμη ἐνδιαφέρουσα μαρτυρία εἶναι ὅτι ὁ γιατρός Γεώργιος Παπανικολάου γνώρισε στό βαλκανικό μέτωπο γιατρούς

καί νοσοκόμους πού εἶχαν ἐπιστρέψει ἀπό τήν Ἀμερική. Ἦταν αὐτοί πού τόν προέτρεψαν νά μεταναστεύσει στίς ΗΠΑ καί νά ἀσχοληθεῖ μέ τήν ἔρευνα, κάτι πού στήν Ἑλλάδα πολλοί θεωροῦσαν ἀνώφελο.

- Πολλές χιλιάδες ἔχασαν τή ζωή τους. Ἀπό αὐτούς πού ἐπέζησαν, δέν ἐπέστρεψαν ὅλοι στήν Ἀμερική, καθώς κάποιοι τραυματίστηκαν καί ὀρισμένοι ἔμειναν στήν Ἑλλάδα, ἐπειδή δέν εἶχαν πιά χρήματα γιά τήν ἐπιστροφή.

- Μετά τούς νικηφόρους Βαλκανικούς Πολέμους τό ἐλληνικό κράτος διπλασίασε σχεδόν τήν ἔκτασή του. Γιά ἄλλη μιά φορά οἱ Ἕλληνες ἐκ περάτων γῆς δέν ἔχασαν τήν εὐκαιρία νά λάβουν μέρος στή διαμόρφωση τῆς ἐποχῆς καί τῆς ἱστορίας τους.

Τά παιδιά ἐνθουσιασμένα χειροκροτοῦν.

- Συγχαρητήρια σέ ὅλη τήν ομάδα, λέω μέ συγκίνηση. Νομίζω, παιδιά ὅτι δέν χρειάζεται νά πῶ κάτι, γιατί ἡ σημερινή παρουσίαση ἐπιβεβαιώνει ὅτι ἡ ἱστορία μπορεῖ νά γίνει δάσκαλος καί ὁδηγός μας. Ἀρκεῖ νά τήν ἀγαποῦμε καί νά τή μελετοῦμε. Γιά νά μπορούμε νά τρέχουμε στήν πρώτη γραμμή, σέ κάθε ἀγώνα, ὅπου ἡ πατρίδα καλεῖ.

Μ.Ε.Χ.

ΑΡΙΣΤΑ!

Τό τέταρτο ἔτος τῆς Φαρμακευτικῆς διανύει. Ἄριστος φοιτητής. Στά γράμματα καί στό ἦθος. Συνειδητά ἀγωνιζόμενο παιδί τῆς Ἐκκλησίας. Ἀνελλιπῆς μαθητεία στή χριστιανική του συντροφιά καί μάλιστα μέ ζήλο. Παρῶν στήν κατασκήνωση σέ κάθε διακονία.

Πρῶτος καί σέ κάθε συλλαλητήριο γιά τή Μακεδονία μας. Ἦ φλόγα τῆς καρδιάς του, ἀλλά καί ἡ μακεδονική του καταγωγή ἀπό τό ἡρωϊκό Σκρᾶ, δέν τοῦ ἐπιτρέπουν νά ἀπέχει! Μά καί τοῦ ἐπιβάλλουν νά μελετᾷ τήν ἱστορία, νά ἐρευνᾷ καί νά μαθαίνει γιά τόν ἀγαπημένο τόπο...

Στή Βοτανολογία, τίς προάλλες, ὁ καθηγητής παρουσίαζε τά ἀρωματικά φυτά τῆς Ἑλλάδας. Εἰκόνες, περιγραφές, πληροφορίες... Τόν συνεπῆρε ὁ καθηγητής μέ τόν λόγο του! Ὡσπου, ἔφθασε καί στό εὐωδιαστό θυμάρι. Ἐπιστημονική παρουσίαση τοῦ βοτάνου, μά... καί ἀναμνήσεις, πού ξυπνοῦν μέσα του καθώς ἀκούει τή λέξη «θυμάρι».

Ἀνέμελο παιδάκι ἔτρεχε στήν πλαγιά κυνηγώντας τά κατσικάκια τοῦ παπποῦ. Καί τρέχοντας ἄγγιζαν τά ποδαράκια του τίς φούντες θυμάρι. Γέμιζε ὁ ἀέρας μέ τήν εὐωδιά. Γέμιζε καί ἡ καρδιά του εὐτυχία. Εὐτυχία πού μπορούσε ἐλεύθερος νά τρέχει στίς πλαγιές τῆς ποτισμένης μέ ἡρώων αἷμα ἐλευθερῆς Μακεδονίας μας. Ἦ γιαγιά δέν ἔχανε εὐκαιρία νά τοῦ τό θυμίζει:

- Γιά νά 'σαι ἐσύ, ἀγόρι μου, ἐλεύθερος, σκοτώθηκε ὁ προπάππος σου! Κι ἄφησε τή γιαγιά ἐξάχρονο κοριτσάκι, ὀρφανό. Γιά νά μπορεῖς νά ἀναπνέεις ἐλεύθερα τό ἀγέρι τῆς Μακεδονίας μας. Τό ἀρωματισμένο μέ θυμάρι καί λιβάνι. Γιατί αὐτά εἶναι, ἀγόρι μου, τά ἀρώματα τῆς Ὁρθόδοξης Ἑλλάδας μας, θυμάρι καί λιβάνι!». Στά μάτια του τό θυμάρι εἶχε ἄλλη διάσταση, ἦταν τό σύμβολο τῆς Ὁρθόδοξης Ἑλλάδας.

Σάν μαχαίρι, τά λόγια τοῦ καθηγητῆ ἔκοψαν τόν συνειρμό του:

- ... τό θυμάρι, πού φύεται καί στή Βόρεια Μακεδονία, ἐπίσης...

Τί; Ἄκουσε καλά; Ἦ καρδιά του χτυπάει γρήγορα! Κρῦος ἰδρώτας τόν ἔλουσε! Τί ἐννοεῖ ὁ καθηγητής; Ἦ Μακεδονία μας εἶναι στενόμακρη; ἀναφερόμαστε σ' αὐτήν

μόνο μέ τούς ὄρους Ἀνατολική, Κεντρική καί Δυτική.

Ὁ καθηγητής, σάν νά κατάλαβε τόν προβληματισμό του, ἐπαναλαμβάνει στή ροή τοῦ λόγου:

- ... καί ὅπως προανέφερα, τό θυμάρι φύεται καί στή γείτονα χώρα, τή Βόρεια Μακεδονία...

Θόλωσε ἡ σκέψη του. Θύμωσε, μά συγκρατήθηκε. Περίμενε νά τελειώσει ἡ ὥρα.

Στόν διάδρομο πρόλαβε τόν καθηγητή του. Τόν πλησίασε.

- Μέ συγχωρεῖτε, κ. καθηγητά! Μπορῶ νά σᾶς ἀπασχολήσω;

Ὁ ἄριστος φοιτητής ἦταν γνωστός στόν καθηγητή του, ὅχι μόνο ἀπό τά ἄψογα γραπτά του, ἀλλά καί ἀπό τίς ἐνδιαφέρουσες ἐρωτήσεις, πού πάντα ἀνέβαζαν τό ἐπίπεδο τοῦ μαθήματος.

- Ναί, παιδί μου, ἡ καλύτερα νά πῶ, συνάδελφε! Ὅριστε! Πῶς μπορῶ νά βοηθήσω;

- Πολύ ἐνδιαφέρον σήμερα τό μάθημά σας, κ. καθηγητά. Αὐτή ὅμως ἡ ἀναφορά σας στή γείτονα χώρα μέ τό ὄνομα «Βόρεια Μακεδονία» μέ πλήγωσε βαθιά!

- Μά γιατί, παιδί μου; Ἔχει ὑπογραφεῖ συμφωνία.

- Ναί, κ. καθηγητά. Ἔχει ὑπογραφεῖ. Μά μόνον ἀπό ἕναν ὑπουργό Ἐξωτερικῶν. Ὁ ἐλληνικός λαός διαφωνεῖ καί δέν ἔχει ὑπογράψει τίποτα!

- Καί τί νομίζεις, παιδί μου; Θά ἔρθουμε σέ ἀντίθεση μέ τόν ὑπουργό;

- Μάλιστα, κ. καθηγητά! Νά ἔρθουμε σέ ἀντίθεση! Νά διαφωνήσουμε! Νά ὑπερασπιστοῦμε τήν ἀλήθεια. Ἡ Μακεδονία εἶναι Ἑλλάδα! Οἱ γείτονές μας εἶναι Σλάβοι. Δέν δικαιοῦνται νά ὀνομάζονται Μακεδόνες, δηλαδή Ἕλληνες. Ἦρθαν 600 χρόνια μετά τόν Χριστό στά

Βαλκάνια. Οἱ Ἕλληνες κατοικοῦμε σ' αὐτό τόν χώρο ἀπό χιλιάδες χρόνια πρό Χριστοῦ. Δέν ὑπάρχει Βόρεια Μακεδονία, κ. καθηγητά. Μόνο Ἀνατολική, Κεντρική καί Δυτική. Ἀπό τά Βορεινά μέρη τῆς Μακεδονίας κατὰγομαι ἐγώ. Ἀπό τό ἡρωικό Σκρᾶ καί στίς φλέβες μου ρέει μακεδονικό-ἐλληνικό αἷμα! Γιά τό σπίτι μου διαμαρτύρομαι, κ. καθηγητά! Δέν ἐπιτρέπω σέ κανέναν νά μοῦ τό πάρει! Εἶναι κληρονομιά τῶν ἐλλήνων προγόνων μου! Δέν εἶμαι ρατσιστής. Οὔτε ἐθνικιστής. Τό σπίτι μου ὑπερασπίζομαι! Τήν ἱστορία μου, τή γενιά μου, τή ρίζα μου!

Κούνησε τό κεφάλι ὁ καθηγητής. Χαιρέτησε μέ νεῦμα τό παλληκάρι, κι ἀπομακρύνθηκε σκεπτικός καί ἀμίλητος.

Τήν ἐπόμενη ἐβδομάδα, στή Βοτανολογία, συνεχίστηκε ἡ ἀναφορά στό θυμάρι.

- ... πού φύεται καί στά Σκόπια, τή γειτονική μας χώρα. Καλά τά λέω, Παπαθανασίου; ρώτησε ὁ καθηγητής τό παλληκάρι, μέσα στό γεμάτο ἀμφιθέατρο τῆς Φαρμακευτικῆς.

Ὁ νεαρός μας ἀπλά ἔγνεψε...

«Μόνο, καλά, κ. καθηγητά;», σκέφτηκε. «Ἀριστα!».

Χ. Μ. - Δ.

Διήγημα

Ἀληθινός θησαυρός

Τό χωριό εἶναι ὁμορφο ἔτσι κι ἀλλιῶς. Εἴτε εἶναι θαλασσίνο εἴτε βουνήσιο, τό χωριό εἶναι θαρρεῖς ὁ ἰδανικός τόπος γιά νά ζεῖς τή φυσική ζωή. Κι αὐτό ὁ Δημήτρης τό εἶχε βιώσει ἀπό μικρό παιδί. Μά ἐκεῖνο πού κάνει τήν ὁμορφιά τοῦ χωριοῦ πιά θαυμαστή εἶναι τό χωριάτικο σπίτι τοῦ παπποῦ καί τῆς γιαγιάς. Μᾶλλον εἶναι τά πρόσωπα κι ἡ ἀγκαλιά τοῦ παπποῦ καί τῆς γιαγιάς...

Σκυμμένος ὁ Δημήτρης πάνω στή συρταρίερα μέ τά προσωπικά πράγματα τοῦ παπποῦ Δημήτρη δέν ἔλεγε νά σηκώσει κεφάλι. Ἄν καί τό χαμογελαστό γεροντάκι ἔφτασε ἐνενήντα ὀκτώ χρονῶν, κανεῖς δέν περίμενε ὅτι ξαφνικά θά πεθάνει. Ναί, ὁ παππούς ἔφυγε ξαφνικά!

Τό ἔλεγε καί τό ξανάλεγε στούς φίλους του ὁ Δημήτρης κι ἐκεῖνοι χαμογελοῦσαν. Ξαφνικά; Ἕνας γεροντάκος σχεδόν ἑκατό χρονῶν μπορεῖς νά πεῖς ὅτι ἔφυγε ξαφνικά;

Καί τί δέν βρῆκε σ' αὐτά τά συρτάρια ὁ Δημήτρης....

Δέν ἦταν ἀπλά ἐγγονός του, ἦταν δισέγγονός του κι ὁ μοναδικός ἀπό τό σόι πού εἶχε τό ὄνομά του. Ὁ παππούς του ὁ κανονικός δέν ἔκανε ἀγόρι καί δέν μπόρεσε νά βγάλει τό ὄνομα τοῦ πατέρα του. Ὅταν, λοιπόν, γεννήθηκε ὁ Δημήτρης ὅλοι ἦταν σίγουροι πώς θά ἔπαιρνε τό ὄνομα τοῦ παπποῦ Νικόλα, μά ὁ παππούς ζήτησε νά τοῦ δώσουν τό ὄνομα τοῦ δικοῦ του πατέρα κι ἔτσι τόν βάφτισαν Δημήτρη.

- Τί κάνεις, γιέ μου, τόσες ὥρες; Λίρες

ψάχνεις στά συρτάρια τοῦ παπποῦ;

Ὁ παππούς Νικόλας κοίταξε μέ ἀγάπη τόν ἐγγονό του.

- Τίς λίρες τίς ἄφησε σέ μένα πού εἶμαι γιός του, τόν πείραξε.

- Παππού, μπορῶ νά τό πάρω; ρώτησε δείχνοντάς του τό πολύ πολύ φθαρμένο, δουλεμένο κομποσκοῖνι πού βρῆκε στό πρῶτο συρτάρι ὁ Δημήτρης.

- Νά τό κάνεις τί; Τόσο φθαρμένο πού εἶναι...

- Ὅ,τι τό ἔκανε κι ἐκεῖνος, ἀπάντησε ὁ Δημήτρης κι εἶδε ξανά τόν παππού Δημήτρη νά τόν κρατάει στά γόνατά του δίχως νά ἀφήνει ἀπό τό χέρι του τό κομποσκοῖνι.

- Παππού, τόν εἶχε ρωτήσει, ὅταν μόλις πού μιλοῦσε, γιατί τό κομπολόι σου δέν κάνει τάκ τάκ;

- Γιατί αὐτό, ἀγόρι μου, δέν εἶναι κομπολόι, εἶναι κομποσκοῖνι καί δέν κάνει θόρυβο, γιατί γιά νά μιλήσεις στόν Θεό χρειάζεται ἡσυχία.

Ἄνοιξε μέ ἐκπληξη τά μάτια του ὁ μικρός Δημήτρης.

- Καί μ' αὐτό ἐδῶ μιλάς στόν Θεό;

Κι ἔπιασε ὁ γέρο Δημητρός νά ἐξηγεῖ στόν μικρό δισέγγονό του, νά τοῦ μιλά γιά τούς κόμπους καί τά «Κύριε ἐλέησον». Καί ἔβαλε γιά πρώτη φορά τό κατοστάρι στά χέρια του καί ψιθύρισαν τά παιδικά του χεῖλη τήν εὐχή.

Γέλασαν τότε οἱ μεγάλοι καί εἶδαν πολύ χαριτωμένη τή σκηνή. Δέν μπορούσε νά κα-

ταλάβει ὁ μικρός Δημήτρης γιατί αὐτό πού ἔκανε ὁ μέγας παππούς μέ δάκρυα στά μάτια αὐτοῖ τό ἔβλεπαν χαμογελώντας.

- Παππού, θά μοῦ μάθεις νά μιλάω στόν Θεό; τόν παρακάλεσε τυλίγοντας τά χεράκια του στόν λαιμό τοῦ παπποῦ.

Χάιδεψε μέ δέος καί συγκίνηση τό φθαρμένο κομποσκοῖνι ὁ νέος κι ὁ παππούς Νικόλας χαμογέλασε ὅπως τότε.

- Πάρ' το, τοῦ εἶπε, ὁ γέρο Δημητρός τό ἔκανε φύλλο καί φτερό. Κράτησέ το γιά ἐνθύμιο.

Ἐσκυψε ξανά πάνω στό πρῶτο συρτάρι ὁ Δημήτρης γιά νά πάρει καί τό κουτί πού φύλαγε μέσα τό κομποσκοῖνι του ὁ παππούς. Ἦταν ἓνα βελούδινο κουτί ἀπό κάποιο παλιό ἀκριβό ρολόι. Κάτω στή βάση του εἶχε ἓνα μικρό δεφτέρι. Τό ἔβγαλε προσεκτικά καί τό ἄνοιξε. Ἐγραφε πάνω σάν ἐπικεφαλίδα: Πρόγραμμα προσευχῆς. Ἀκολουθοῦσαν οἱ μέρες τῆς ἐβδομάδας καί τά ὀνόματα ὅλων τῶν παιδιῶν κι ἐγγονῶν καί δισηγγονῶν του, μά κι ἄλλα ὀνόματα ἄγνωστα στόν Δημήτρη. Τά εἶχε χωρισμένα σέ ὁμάδες ὁ παππούς καί ἔγραφε πόσα ἑκατοστάρια ἔπρεπε νά κάνει κάθε μέρα γιά τήν κάθε ὁμάδα. Γιά τόν Δημήτρη του ἔκανε κάθε μέρα πέντε κομποσκοίνια. Πεντακόσια «Κύριε ἐλέησον» κάθε μέρα!

- Παππού Νικόλα, εἶπε δακρυσμένος ὁ Δημήτρης, ἔκανε γιά μένα πέντε κομποσκοίνια κάθε μέρα! Τό ἔχει σημειωμένο ἐδῶ!

- Γιά μένα; Λέει κάτι γιά μένα; ρώτησε σάν μικρό παιδί ὁ παππούς.

- Γράφει, παππού μου, πῶς δέν γράφει! Νικόλαος: κάθε μέρα πέντε ἑκατοστάρια! διάβασε μέ συγκίνηση ὁ Δημήτρης καί ὁ παππούς ἔβαλε τά κλάματα.

- Ἔτσι τόν βρῆκα, γιέ μου, μέ τό κομποσκοῖνι στό χέρι. Τό πῆρα καί τό ἔβαλα στή θήκη του γιά νά τό ἔχουμε ἐνθύμιο, μά δέν

ἤξερα, παιδί μου, πῶς αὐτό πού βρῆκα ἦταν θησαυρός...

Ἐφυγε ὁ Δημήτρης ἀπό τό χωριό μέ τόν θησαυρό τοῦ παπποῦ στά χέρια του. Ἐφυγε κι ἄφησε στόν παππού Νικόλα τό δεφτέρι τοῦ μεγάλου παπποῦ νά τό μελετήσῃ καθώς ἔτσι τό ζήτησε. Ὑποσχέθηκε πῶς τῇ γιορτῇ του θά ἐρχότανε νά τῇ γιορτάσῃ στό χωριό, ὅπως ἔκανε ὅλα τά χρόνια πού ζοῦσε ὁ παππούς.

Καί τήρησε τήν ὑπόσχεσή του ὁ Δημήτρης. Κι ὁ παππούς Νικόλας τόν περίμενε στήν αὐλή μέ ἀνοιχτή τήν ἀγκαλιά του, μέ μία ἀλλιώτικη λάμψη στά μάτια του.

- Ἐπιτέλους ἦρθες! τοῦ εἶπε συγκινημένος. Ἐφερες αὐτό πού σοῦ ζήτησα; τόν ρώτησε μέ ἀγωνία.

Ὁ Δημήτρης ἔβγαλε ἀπό τόν σάκο του ἓνα κουτί τυλιγμένο καί τό ἔβαλε στά χέρια τοῦ παπποῦ του κι ἐκεῖνος τό ἄνοιξε μέ λαχτάρα. Τό παλιό φθαρμένο κομποσκοῖνι φάνηκε μέσα στή θήκη του.

- Ἄ, ὄχι, ὄχι, παιδί μου, αὐτό εἶναι δικό σου, ἐγώ ἓνα καινούργιο σοῦ ζήτησα, εἶπε κι ἔβαλε τό κουτί στά χέρια τοῦ ἐγγονοῦ του.

- Τίς λίρες, μοῦ εἶπες, τίς ἄφησε σέ σένα πού εἶσαι γιός του. Σέ σένα, παππού μου, ἀφήνει καί τό δεφτέρι καί τό κομποσκοῖνι. Ἐγώ ἔχω τό δικό μου, αὐτό πού μοῦ χάρισε ὁ παππούς ὅταν ἦμουν ἀκόμα μωρό. Πάρ' το καί ἄς δείξουμε στόν παππού ὅτι πιάσανε τόπο τά πέντε κατοστάρια πού ἔκανε γιά μᾶς!

- Νά ἔχεις τήν εὐχή μου, παιδί μου! Κάτι ἤξερα ἐγώ καί σέ ἔβγαλα Δημήτρη! Πάω τώρα γιατί δέν προλαβαίνω. Τό δεφτέρι μέ περιμένει. Ἐχω πολλά χρέη, παιδί μου!

- Πέντε ἀκατέβαρα γιά μένα, παππού, ἔτσι; Πέντε ἀκατέβαρα!

Ἐλένη Βασιλείου

Ἀρχιμ. π. Νεκτάριος Μαρμαρινός

Τὴν Κυριακὴ 21 Ἰουλίου 2019 ἀναπαύθηκε σέ ἡλικία 98 ἐτῶν ὁ σεβάσμιος ἀρχιμανδρίτης π. Νεκτάριος Μαρμαρινός, κτίτωρ τῆς Ἱ. Μονῆς τοῦ Ἁγίου Παταπίου στό Λουτράκι, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ἕνα ἀληθινό σέμνωμα τῆς Ἐκκλησίας.

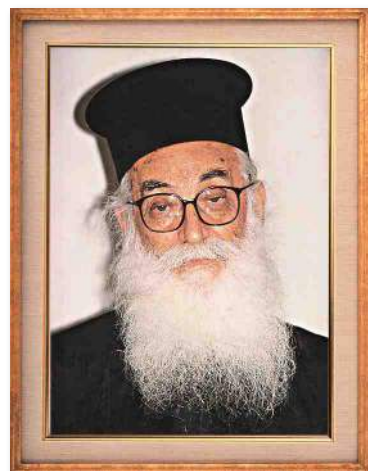
Ὁ π. Νεκτάριος γεννήθηκε τό 1921 στήν Αἴγινα καί μεγάλωσε μέσα στήν ἀτμόσφαιρα τῆς ἱερῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Νεκταρίου. Ὑπῆρξε πνευματικό τέκνο τοῦ ἁγίου γέροντα π. Ἱερωνύμου Ἀποστολίδη, ἀπό τόν ὁποῖο διδάχθηκε τή δύναμη τῆς προσευχῆς καί τῆς ἀγάπης. Τό 1937 πῆγε στήν Κόρινθο γιά νά φοιτήσῃ στήν ἐκεῖ Ἐκκλησιαστική Σχολή καί συνδέθηκε πνευματικά μέ τόν εὐλαβῆ καί ἀποστολικό μητροπολίτη Κορίνθου Μιχαήλ, τόν ὁποῖο μνημόνευε πάντοτε, μέχρι τέλους, μέ βαθύ σεβασμό καί εὐγνωμοσύνη. Ὁ ἐπίσκοπος διέκρινε τήν ἀνυπόκριτη πίστη καί εὐσέβεια τοῦ νεαροῦ σπουδαστῆ καί τόν χειροτόνησε διάκονο καί ἀργότερα πρεσβύτερο. Ἀπό ἐκείνη τή στιγμή κι ἔπειτα ὁ π. Νεκτάριος, ἀρχιμανδρίτης καί πνευματικός πλέον, λησιμόνησε τόν ἑαυτό του καί τόν θυσιάσε ὁλοκληρωτικά στή διακονία τοῦ Κυρίου καί τοῦ λαοῦ του. Ὑπηρέτησε τήν Κορινθία ἄοκνα μέχρι τήν κοίμησή του. Συνδέθηκε ἰδίως μέ τόν Συνοικισμό τῶν μικρασιατῶν προσφύγων, ἀλλά ἡ ἀγάπη του σκόρπισε πλούσια καί σέ κάθε γωνιά τῆς κορινθιακῆς γῆς.

Διακρίθηκε κυρίως σέ τρεῖς τομεῖς τῆς διακονίας του: Κατ' ἀρχήν στόν τομέα τῆς ἱεραποστολῆς. Ὑπῆρξε ὑπόδειγμα ἱεραποστόλου. Κήρυξε τό Εὐαγγέλιο μέ ζῆλο, μέ ἀνιδιοτέλεια, μέ κακοπάθεια. Περιόδευε ὡς ἱεροκήρυκας καί κατηχητής μέχρι σχεδόν τόν θάνατό του. Θεωροῦσε τήν ἱεραποστολή ὡς τό πρῶτιστο ἔργο τῆς Ἐκκλησίας καί μολοντί ἰδρυτῆς Ἱερᾶς Μονῆς δέν παρέλειπε

νά προσεύχεται καί νά ἐνισχύει μέ κάθε τρόπο τό ἔργο τῶν ἱεραποστολικῶν Ἀδελφοτήτων. Ὑπῆρξε ἀκόμη μέγας ἐλεήμων. Ἐκατοντάδες

ἄνθρωποι μαρτυροῦν τίς εὐεργεσίες πού δέχτηκαν ἀπό τά τίμια χέρια του. Εἶναι χαρακτηριστικό μάλιστα ὅτι ἡ Ἱ. Μονή τοῦ Ἁγίου Παταπίου διαθέτει καί οἶκο εὐγηρίας γιά ἄπορες ἡλικιωμένες γυναῖκες, διότι ὁ γέροντας πίστευε, ὅπως καί ὁ Μέγας Βασίλειος, ὅτι ἡ ἐλεημοσύνη καί ἡ διακονία τῶν δοκιμαζομένων ἀδελφῶν εἶναι ἕνα ἀπό τά βασικά χρέη τοῦ μοναχοῦ. Ὑπῆρξε, τέλος, καί διακριτικός πνευματικός πού ἀνέπαυσε στό πετραχήλι του ἑκατοντάδες ψυχές. Πόσοι Κορίνθιοι ἀλλά καί πλῆθος ἀδελφῶν ἀπό ἄλλα μέρη ὀφείλουν τήν πνευματική τους προκοπή στήν ἀπλανῆ καθοδήγησή του! Καί πόσοι ὁμολογοῦν ὅτι στηρίχτηκαν σέ ὥρες δύσκολες ἀπό τήν παρουσία του στήν ζωή τους! Αὐτό ἄλλωστε τό ἔργο του ἦταν ἐκεῖνο πού θεμελίωσε, στερῶσε καί ἀνέδειξε τό εὐλογημένο μοναστήρι τῶν Γεραναίων.

Ἡ Ἀδελφότητά μας, ἡ ὁποία εἶχε τήν εὐλογία νά τόν γνωρίσει μέσω τοῦ πνευματικοῦ του τέκνου καί ἀειμνήστου διδασκάλου μας Στεργίου Σάκκου, εὐχεται ὁ Κύριος, πού τόσο ἀγάπησε ὁ π. Νεκτάριος, νά τόν κατατάξῃ στή χορεία τῶν ἁγίων του. Ἡ στρατευομένη Ἐκκλησία ἔχασε ἕναν γενναῖο ἀξιωματικό της, εἴμαστε ὅμως βέβαιοι ὅτι κέρδισε ταυτόχρονα ἕναν πύρινο πρεσβευτή στόν οὐρανό. Ἄς ἔχουμε τήν εὐχή του!

Τό Βουκουρέστι (1913) «πνίγει» τις Πρέσπες

Όκτώβριος! Ό μήνας πού σηματοδοτεί τις νίκες καί τις επιτυχίες τών προγόνων μας καί οδηγεί τά βήματά μας στά δικά τους χνάρια! Ίδιαίτερα έορτάζει ή αίματοβαμμένη καί εσχάτως πάλι άδικημένη Μακεδονία μας. Δανειζόμενοι τά λόγια τού καπετάν Κόρακα θά μπορούσαμε νά πούμε ότι «ή Μακεδονία πολέμησε σάν λιοντάρι καί κέρδισε τήν έλευθερία της μέ τό αίμα της. Αυτό δέν πρέπει νά τό ξεχάσει κανείς ποτέ». Εϋστοχα επισφραγίζει ό Έλ. Βενιζέλος: «Είς τήν Μακεδονίαν μία δρᾶξ άνδρῶν ένέπνευσαν τόν τρόπον είς τάς άπειραρίθμους στρατιάς τών τυράννων καί συνέτριψαν τά δεσμά της δουλείας τών κομιτατζήδων... Ό Μακεδονικός Άγών επιβάλλουν λόγοι έθνικοί νά γίνη τό Εϋαγγέλιον της Έλληνικής Φυλής».

Μέ τούς Βαλκανικούς πολέμους δικαιώθηκαν οί άγῶνες τών Έλλήνων καί εγκαταστάθηκε ή έλευθερία στή μέχρι τότε σκλαβωμένη Μακεδονία μας. Ό ιστορικός Γ. Βεντήρης ύπογράμμισε τό 1912: «Η γενεά, ήτις άπέρχεται, δέν εφέισθη έν τῷ συνόλω της οϋτε άγώνων οϋτε θυσιῶν οϋτε στερήσεων, διά νά παραδώσει είς τούς υιούς αυτής γήν έλευθεράν, κάτω άπό τόν ήλιον της Έλληνικής μεσημβρίας».

Έτσι, στίς 28 Ίουλίου τού 1913 στό

Βουκουρέστι -έξ οϋ καί ή όνομασία- συνομολογήθηκε ή γνωστή συνθήκη μεταξύ Έλλάδας, Ρουμανίας, Σερβίας καί Μαυροβουνίου άπό τή μία καί της Βουλγαρίας άπό τήν άλλη, μέ τήν όποία έληξε ό Β΄ Βαλκανικός Πόλεμος άκριβῶς μετά τήν ήττα της τελευταίας. Η συνθήκη αυτή είναι ένας βαρυσήμαντος σταθμός στήν έθνική μας ιστορία. Η έλευθερία επανερχόταν στή γή της Μακεδονίας, στή γή τού Μεγάλου Άλεξάνδρου, στόν τόπο άπ' όπου είχε ξεκινήσει άλλοτε τό ελληνικό φῶς, γιά νά φτάσει στίς εσχатиές της τότε Οικουμένης. Οί Μακεδόνες μέ τόν Μακεδονικό Άγώνα μπορούσαν νά χαιρονται τήν έλευθερία τους. Άξίζει αιώνια ευγνωμοσύνη σέ όλους εκείνους πού μέ τούς άγῶνες καί τις θυσίες τους έθρεψαν τό δέντρο της έλευθερίας!

Όμως, άπό τούς θριάμβους καί τά ένδοξα σελαγίσματα εκείνης της περιόδου φθάσαμε στά δύστηνα χρόνια πού ζοϋμε, κατά τά όποια τό όνομα «Μακεδονία» εκχωρεΐται σέ επίβουλους καί μάλιστα άπό ήμετέρους. Καί γλῶσσα καί έθνότητα μακεδονική τούς άναγνωρίζεται μέ τήν έπονείδιστη λεγόμενη συμφωνία τών Πρεσπών. Εϊδικοί καί έγκριτοι έπιστήμονες έχουν διατυπώσει τις άπόψεις τους γιά τό άνυπόστα-

το τῆς συμφωνίας, καθώς καί γιά τούς λόγους ἀκύρωσής της. Ἐπιπλέον ἰσχυρίζονται ὅτι δέν ἔχει ἰσχὺ ἡ παραλίμνια συμφωνία, γιατί παραβιάζει σημαντικά σημεῖα τῆς Συνθήκης Εἰρήνης τοῦ Βουκουρεστίου καί τῶν συμφωνητικῶν της. Γιά νά ὑπογραφεῖ, θά ἔπρεπε πρῶτα νά ἔχει κηρυχθεῖ ἄκυρη ἡ Σύμβαση τοῦ Βουκουρεστίου, κάτι πού δέν ἔγινε.

Παραβιάστηκε ἡ ἐν λόγῳ συνθήκη, διότι ἡ Ἑλλάδα καί ἡ Σερβία μέχρι στιγμῆς δέν ἔχουν καταγγεῖλει οὔτε ἔχουν ἀποκηρύξει τὸ Πρωτόκολλο τῶν Ἀθηνῶν (5 Μαΐου 1913), τὴν Ἑλληνο-Σερβικὴ Συνθήκη Φιλίας (1 Ἰουνίου 1913), τὸ Ὁριοθετικὸ Πρακτικὸ (21 Ἰουλίου 1913), πού προέβλεπαν ρητὰ κοινὰ σύνορα. Αὐτὰ καταπατήθηκαν μέ τὴ δημιουργία τοῦ κράτους τῶν Σκοπίων. Τά ἄλλα συμβαλλόμενα μέρη στή Συνθήκη τοῦ Βουκουρεστίου περιθωριοποιήθηκαν ἢ καί παρακάμφθηκαν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα στή Συμφωνία τῶν Πρεσπῶν. Κανένα κράτος μεταξὺ Ἑλλάδος καί Σερβίας δέν μπορεῖ νά θεωρήσει τὰ σύνορά του ὡς ἔγκυρα, ἂν δέν τὰ προσυπογράψει - ἀναγνωρίσει ἐπίσημη διμερὴς Ἑλληνο-Σερβικὴ Ἐπιτροπή.

Μέ βάση ὅλα ὅσα προβλέπονται στή Συνθήκη τοῦ Βουκουρεστίου «ἡ ὑπαρξὴ τῆς χώρας μέ τὸ ὄνομα “Μακεδονία”, εἶναι παντελῶς αὐθαίρετη καί παράνομη», τονίζουν ἐπιστήμονες. Πρὶν ὑπογραφεῖ ἡ Συνθήκη τοῦ Βουκουρεστίου τὸ 1913, στήν Ὀθωμανικὴ Αὐτοκρατορία στὰ Βαλκάνια ὑπῆρχαν τὰ Βιλαέτια τοῦ Κοσσόβου, τοῦ Μοναστηρίου καί τῆς Θεσσαλονίκης, χωρὶς νά ὑπάρχει ὁ ὅρος Ὀθωμανικὸ Βιλαέτι Μακεδονίας ἢ γεωγραφικὴ Μακεδονία. Ἡ ὑπαρξὴ τῆς χώρας μέ τὴν πλαστή ὀνομασία «Βόρεια Μακεδονία» εἶναι παντελῶς αὐθαίρετη καί παράνομη, παραβιάζει τὴν ἱστορικὴ ἀλήθεια καί ἀποτελεῖ διαρκὴ ἑδαφικὴ ἀπειλή γιά τὴν

Ἑλλάδα. Ἡ ἀνύπαρκτη, τεχνητὴ δῆθεν ἐθνότητα «Μακεδόνων», δέν καταγραφόταν πουθενά στίς μέχρι τότε ἐπίσημες ἀπογραφές τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας στὰ Βιλαέτια Θεσσαλονίκης, Μοναστηρίου καί Κοσσόβου. Μὲ τὴ Συμφωνία τῶν Πρεσπῶν παραδόθηκαν στοὺς Σκοπιανούς ὅσα αὐτοὶ ὀνειρεύονταν ἐπὶ δεκαετίες: τὸ ὄνομα «Μακεδονία» στὸ κρατικὸ τους μὀρφωμα, ἡ «μακεδονικὴ» ἐθνότητα (nationality) καί ἡ «μακεδονικὴ» γλῶσσα. Ἡ διατήρηση ἑνὸς ψευδώνυμου κράτους, πού δημιουργήθηκε μόνο καί μόνο γιά νά ἀρπάξει τὸ ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος, εἶναι ἔτσι καί ἀλλιῶς προβληματικὴ καί παντελῶς ἀμφίβολη, λόγω τῆς παρατηρούμενης ἐκεῖ ἀποσταθεροποιητικῆς τάσης.

Ἀλλὰ τί νά πεῖ κανεὶς γιά τὴν κατάφωρη περιφρόνηση τῆς βούλησης τῆς συντριπτικῆς πλειονότητος τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ -στόν τόπο πού γεννήθηκε ἡ δημοκρατία-, ὁ ὁποῖος ἀπαιτοῦσε δημοψήφισμα ἀντίστοιχο μέ ἐκεῖνο τῶν Σκοπίων! Ἀπαίτηση ἐπιτακτικὴ εἶναι ἡ διεξαγωγὴ δεσμευτικοῦ δημοψηφίσματος, γιά νά ἀποφανθεῖ ὁ ἴδιος ὁ λαός μας γιά τὴν πατρίδα μας. Ἡ παροῦσα κυβέρνηση ὀφείλει νά ἀποκαταστήσει τὴν τραυματισμένη δημοκρατικὴ μας συνείδηση, διενεργώντας δημοψήφισμα, τὴ στιγμὴ μάλιστα πού οἱ παραβιάσεις αὐτῆς τῆς «συμφωνίας» ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῶν Σκοπίων ἀγίζουν τίς 50.

Ἐπιπλέον, ἡ περιφρόνηση τῆς Συνθήκης τοῦ Βουκουρεστίου ὀπλίζει τὴν Τουρκία μέ ἓνα ἀκόμη ἐπιχείρημα, μέ ἀποτέλεσμα νά ἐπικαλεῖται ἐπικαιροποίηση τῆς Συνθήκης Εἰρήνης τῆς Λωζάνης. Γιά ὅλους αὐτοὺς τούς λόγους ἡ ἐπαχθέστατη δουλοπρεπὴς συμφωνία τῶν Πρεσπῶν δέν μπορεῖ νά ἔχει συνέχεια.

Ἡ Μακεδονία -πρέπει νά τὸ καταλάβουν ὅλοι- εἶναι Ἑλλάδα καί δέν ἀποτελεῖ

ιδιοκτησία κανενός πολιτικού όποι-
ασδήποτε αποχρώσεως. Άνήκει στον
Θεό πού τήν έμπιστεύθηκε στους
Έλληνες Μακεδόνες, γιά νά εΐναι σέ
όλους τούς αιώνες Έλλάδα. Γι' αυ-
τήν θυσιάσθηκαν ό βασιλιάς Φίλιπ-
πος ό Β', πατέρας του Μεγάλου Ά-
λεξάνδρου, ό Μέγας Άλέξανδρος, χι-
λιάδες ανά τούς αιώνες, κατά τήν πε-
ρίοδο τής Ρωμανίας καί έως τίς ή-
μέρες μας. Άξίζει νά μνημονεύσουμε
τόν Παύλο Μελά, τόν Τέλο Άγρα,
τόν Καπετάν Κώτα, τά 8.000 παλ-
ληκάρια Έλλήνων στήν πιό φονική
μάχη γιά τή Μακεδονία, αυτή του
Κιλκίς-Λαχανά (19-21 Ίουνίου 1913)
έναντίον τών Βουλγάρων καί τόσα
άλλα άλκιμα παλληκάρια. Ή Μακε-
δονία ανήκει σέ αυτούς πού έχυσαν
τό αίμα τους, γιά νά εΐναι παντοτινά
έλληνική!

Ήγραφε τό 1904 ό πανεπιστη-
μιακός Καζάζης στή μηνιαία έπιθε-
ώρηση «Έλληνισμός»: «Ή Έλλάς, ή
έλευθέρα πατρίς, έπιλήσμων τών κα-
θηκόντων αυτής εξακολουθεΐ πολι-
τευομένη μέ τήν αυτήν άδιαφορία.
Θά ήχήση ό κώδων τής καταστρο-
φής. Τότε μόνον θά ανανήψωμεν καί
θά έξεγερθώμεν. Άλλά συγχρόνως
θά ακούσωμεν καί τήν φοβεράν καί
άδυσώπητον κραυγήν τής ιστορικής
Νεμέσεως: Εΐναι άργά πλέον». Λίγο
άργότερα έπισημαΐνει τήν άνάγκη
ένός έθνικού συναγερμού: «Γρηγορεΐ-
τε οΐ τεταγμένοι τήν περιφρούρησιν
τών έθνικών επάλξεων. Γρηγορεΐτε.
Τής Μακεδονίας άπώλεια θά έπιση-
μάνη πενθίμως τόν έπιθανάτιον (ρόγ-
χον) τής ελληνικής φυλής».

Εύδοξία Αύγουστίνου

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

Μετακατασκηνωτική...

15 Σεπτεμβρίου. Ήφτασε ή πολυπόθητη ήμέρα τής
μετακατασκηνωτικής συνάντησης τών μαθητικών
περιόδων άγοριών. Ή συνάντηση ξεκίνησε τό πρωΐ
μέ τόν έκκλησιασμό μας στον Ί. Ν. Άγίου Δημη-
τρίου. Μετά τό πέρας τής θείας Λειτουργίας συ-
ναντήσαμε μέ χαρά τούς συγκατασκηνωτές μας καί
κατευθυνθήκαμε στό «Δημητρούλειο» γιά πρωινό.
Ή όδός Πέλοπος πλημμύρισε από παιδιά. Άμέσως
μετά συγκεντρωθήκαμε στήν αίθουσα έκδηλώσεων
τής αδελφότητας γιά τό έορταστικό πρόγραμμα.
Παΐξαμε, τραγουδήσαμε, παρακολουθήσαμε θεα-
τρικά, ακούσαμε σκέψεις συγκατασκηνωτών, ταξι-
δέψαμε στήν κατασκήνωση μέ τό βίντεο άνασκό-
πησης... Φύγαμε χαρούμενοι κι ένθουσιασμένοι, μέ
άνανεωμένη τή διάθεσή μας νά τηρήσουμε τίς άπο-
φάσεις πού πήραμε στήν κατασκήνωση.

Π.Μ.

ΕΞΩΦΥΛΛΑ

Μπροστά: Ψηφιδωτή εΐκόνα του άγ.
Δημητρίου, 12ος αΐ., έκθεση «Τό ήμέ-
τερον κάλλος».

Πίσω: Γιορτάζοντας τίς έθνικές έπετει-
ους του Ήκτωβρίου στά «ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ-
ΡΙΑ ΕΛΠΙΔΑ».

Συζητώντας τά γεγονότα...

Εὐτυχία γιά ὅλους

«Ένα κομμάτι τῆς εὐτυχίας μας ἐξαρτᾶται ἀπό τούς γύρω μας». Οἱ ἐρευνητές ἀπό τό University College London (UCL) κατέληξαν σέ αὐτήν τή φόρμουλα τό 2014, ἀλλά πρόσφατα τήν ἐμπλούτισαν μέ νέα δεδομένα πού συνέλεξαν. «Ἡ ἀνισότητα μειώνει τήν εὐτυχία, τόσο ὅταν οἱ ἄνθρωποι λαμβάνουν περισσότερα, ὅσο καί ὅταν λαμβάνουν λιγότερα ἀπό τούς γύρω τους» (βλ. huffingtonpost.gr). Μέ ἄλλα λόγια, εἵμαστε περισσότερο εὐτυχισμένοι ὅταν ζοῦμε στίς ἴδιες συνθήκες μέ τούς γύρω μας. Ἄν κάποιος κοντά μας εἶναι λιγότερο ἢ περισσότερο εὐπορος, τότε τά ἐπίπεδα τῆς εὐτυχίας μας πέφτουν. Φροντίζουμε γιά τή δική μας εὐτυχία, λοιπόν, ἄν νοιαστοῦμε νά δώσουμε ὅσα λίγα ἢ πολλά περισσεύουν σέ μᾶς στόν διπλανό μας πού τά ἔχει ἀνάγκη.

«Τό branding τῆς Ἑλλάδας»

Ὅσο πλησιάζουμε πρὸς τόν ἐορτασμό τῶν 200 ἐτῶν ἀπό τήν ἐθνική μας παλιγγενεσία (1821-2021), τόσο καί οἱ φωνές τῶν γνωστῶν ἐθνομηδενιστῶν θά πληθαίνουν. Μέ νύχια καί μέ δόντια θά προσπαθοῦν νά δημιουργήσουν κλίμα ἀρνητικό γιά τήν τεράστια ἀξία πού εἶχε αὐτός ὁ Ἀγώνας γιά τό Ἕθνος μας. Καί πάλι θά ἀκούσουμε γιά «ταξικό» ἀγώνα, καί πάλι θά μᾶς «θυμί-

σουν» τήν ἐπιρροή πού δέχτηκε ὁ Ἀγώνας ἀπό ἄλλες ἐπαναστάσεις, καί ἄλλα τέτοια φαιδρά τά ὁποῖα ἡ ἴδια ἡ ἱστορία ἔχει καταδικάσει. Εἶναι χαρακτηριστικός ὁ διάλογος πού ἔγινε στή Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων μεταξύ τοῦ πρώην Προέδρου τῆς Βουλῆς κ. Βούτση καί τοῦ ὑπουργοῦ τῆς σημερινῆς Κυβέρνησης κ. Γεραπετρίτη, ὑπεύθυνου γιά τόν ἐορτασμό τῶν 200 χρόνων ἀπό τήν ἐναρξὴ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ '21: κ. Βούτσης: «Τί πράγματα εἶναι αὐτά; Τό 2019, μετά τήν κρίση τῆ δεκαετιῆ, μέσα σέ μία παγκοσμιοποίηση πού δοκιμάζονται τά πάντα, μιλάμε γιά ἐνιαῖο ἐθνικό ἀφήγημα καί γιά ταυτότητα τῆς χώρας; Τραβήξτε το πίσω. Τέτοιες ἐθνοποιητικές διαδικασίες ἔγιναν στόν 19ο αἰώνα, πού γιά νά ὑπάρξουν τά ἔθνη κράτη, δημιουργοῦνταν τό κυρίαρχο ἀφήγημα». Καί ἐνῶ θά περίμενε κανεῖς μία ἐλληνοπρεπῆ ἀπάντηση πρὸς τούς ἀπογόνους τοῦ νεκροῦ πλέον σταλινισμοῦ, ἡ ἀπάντηση ἦταν χειρότερη ἀπό τήν ἐρώτηση. Ὁ κ. Γεραπετρίτης, ὁ ὑπουργὸς τῆς Κυβέρνησης: «Δέν εἶναι ὅτι προσπαθοῦμε νά διαμορφώσουμε ἐνοποιημένη ἐθνική βάση, ἀλλά εἶναι τό branding τῆς Ἑλλάδας πρὸς τά ἔξω, ὥστε νά ἀπηχῇ τά μηνύματα μέ ἓναν ἐνιαῖο τρόπο ἐπικοινωνιακῆς προβολῆς καί ὄχι μία δημόσια πολιτική πού ἀναφέρεται σέ ἐνιαῖο ἔθνος». Νά περιμένουμε καί χειρότερα; Ὁ Θεὸς νά μᾶς φυλάει

Συζητώντας τά γεγονότα...

από άσχετους καί άγευστους από ιστορία ύπευθύνους. Όμως γιά τό θέμα αυτό θά έπανεέλθουμε στόν κατάλληλο χρόνο.

«Λαδώθηκαν» έλληνες πολιτικοί;

Μία είδηση «βόμβα» δημοσίευσε ή σερβική έφημερίδα «BLIC» στίς 6 Αυγούστου, πού άφορᾷ οικονομική συναλλαγή κάτω από τό τραπέζι σχετικά μέ τήν έπαίσχυντη Συμφωνία τών Πρεσπών. Σύμφωνα μέ τό δημοσίευμα οί διπλωματικές Άρχές τών Σκοπίων διέθεσαν ή θά διαθέσουν 2.000.000 ευρώ μέ τελικό προορισμό μεμονωμένους έλληνες πολιτικούς, μέ σκοπό νά ενημερώσουν ολόκληρη τήν Ε.Ε. ότι δέν έχουν τίποτε έναντίον τής εισόδου του κράτους τών Σκοπίων στήν Ε.Ε.

Τό δημοσίευμα τής σερβικής έφημερίδας έρχεται μετά τά πολλαπλά δημοσιεύματα πού άποκαλύπτουν ότι τόν καιρό τής ψήφισης τής Συμφωνίας τών Πρεσπών, σκοπιανοί πολιτικοί γιά νά πειστούν νά ψηφίσουν υπέρ τής συμφωνίας, πήραν... βαλίτσες μέ έκατοντάδες χιλιάδες ευρώ. Γιά μία άκόμη φορά ή ιστορία επαναλαμβάνεται: Τά «άργύρια» πούλησαν τόν Χριστό, τά «άργύρια» καί τή Μακεδονία.

Έάν αυτό ισχύει γιά τούς δικούς μας πολιτικούς, τότε άσφαλώς πρόκειται γιά μία υπόθεση πού πρέπει ή ελληνική δικαιοσύνη νά έρευνήσει βαθιά.

Άμαζόνιος καί κροκοδείλια δάκρυα

Ποιός δέν έχει νιώσει συγκλονισμό όταν άντικρίξει στρέμματα γής μαυρισμένα, χιλιάδες κορμούς δένδρων άποτεφρωμένους, νεκρά ζῶα καί όλη τή φύση νά συστενάζει από τήν άφροσύνη του ανθρώπου... Δικαιολογημένη, λοιπόν, ή άγανάκτηση γιά τήν κολοσσιαία καταστροφή στόν Άμαζόνιο μέ τίς πυρκαγιές του Αυγούστου. Δικαιολογημένη αλλά πολύ-πολύ καθυστερημένη καί... κάπως ύποπτη έκ μέρους τών «μεγάλων» τής γής.

Τά δάση του Άμαζονίου άρχισαν νά καταστρέφονται πολύ πρίν έρθουν οί φωτιές. Τά άποψίλωνε μέ σταθερά έπιταχυνόμενο ρυθμό -καί χωρίς κανείς νά συμμερίζεται τότε τήν άγωνία τών ίθαγενών- ή υπερχαλάρωση κρέατος στίς «άνεπτυγμένες» χώρες. Άπέραντες έκτάσεις μετατρέπονταν σέ βοσκοτόπια ή σέ καλλιέργειες σόγιας γιά ζωοτροφή. Ποιός από τούς όψιμους υπερασπιστές του Άμαζονίου έκανε τότε καί τήν έλάχιστη προσπάθεια νά αντιμετωπιστεί ή άσύστολη κρεωφαγία;

Μήπως πίσω από τά κροκοδείλια δάκρυα τών G7 (Αμερική-Γερμανία-Γαλλία-Άγγλία-Ιταλία-Ιαπωνία-Καναδάς) καί τό έντονο ένδιαφέρον κρύβονται άνομοι πόθοι καί έπιχειρησιακοί στόχοι;

